

Belföldi hírek

bb 64. az mszmp központi bizottsága

la szb la

1974. október 23.

táviratban üdvözölte a libanoni kommunista pártot megalapításának 50. évfordulója alkalmából. /mti/
--bb 65. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig

szb la

1974. október 23.

- 59. az iparművészeti főiskola tudományos ülészsaka
- 60. gorkij színház
- 61. prágai szimfónikusok
- 62. vacsora puja frigyos tiszteletére
- 63. az nszk nagykövet fogadása
- 64. az mszmp kb távirata
- 65. hírjegyzék

/mti/

--

21.00/szb

- v é g e -

-48-

készült: az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyelete szerkesztő: konczi Antal
szerkesztő: lakatos erzsébet*AS*

bb 1. még az idén újabb 20.000 óvodai hely - napirenden: a felszerelés javítása

i szö/tm/ny -cz

1974 október 24

Jó ütemben, a terveknek megfelelően haladnak az idén is az óvodai építkezések: az esztendő utolsó negyedében megállapítható, hogy az idei tervet is sikerül teljesíteni. az 1974-es tervszámok együttléve mintegy huszezres gyarapodással számoltak az óvodai helyeket illetően, s a szakemberek véleménye szerint ez mindenképpen realizálódik. tekintve, hogy az óvodai ellátás még mindig nem kielégítő, továbbra is várható, hogy ezeknek az óvodai helyeknek a kihasználtsága lényegesen meghaladja a 100 százalékot - és így hazánk történetében először az óvodabajáró gyermekek száma jóval több lesz a naptári év végén, mint 300.000.

az oktatási szakemberek együttal elkészítették az óvodai helyzet összehasonlító statisztikai jellemzőit is. ebből kitűnik, hogy legutóbb 3785 óvodája volt hazánkknak, ebből 3417 az ugynevezett területi intézmények száma, 368 pedig az üzemi óvodáké. a jelenlegi ötéves tervben eddig több mint 400 új óvoda nyitotta meg kapuját az országban.

/folyt köv/

-1-

o

bb 1. / még az idén... folyt/ny

az ideai huszezres gyarapodás nélkül az óvodai helyek legutóbbi száma: 254.646. ebben azonban 296.101 kisfiút és kislányt helyeztek el, vagyis a kihasználtság változatlanul meghaladja a helyek számát. figyelemre méltó eredmény, hogy ma már minden száz kisgyermek közül 66 jár óvodába. csupán összehasonlításként érdemes emlékeztetni arra, hogy tíz esztendővel ezelőtt még 100 közül mindössze 44 gyermeket tudtak felvenni az intézmények.

az óvodai létszámmal párhuzamosan természetesen növekszik az óvónők száma is, amely tíz év alatt több mint 6.000-rel gyarapodott. jelenleg 16.452 óvónő foglalkozik a kicsinyekkel, de az óvónőhiány változatlanul számottevő. a rohamosan növekvő óvónői igény eredményeként évről-évre több soraikban a szakképzetlenek száma. egy évtizeddel ezelőtt minden száz óvónő közül 90 szakképzett volt, és mindössze tíz nem. ehhez képest a szakképzetlenek száma több mint kétszeresére emelkedett: jelenleg 100 közül 20-nál is több ide tartozik. ez az országos arány azonban differenciált: a fővárosban 100 közül csaknem 26-nak, vidéki városokban 13-nak, a községekben pedig 12-nek nincs meg a megfelelő végzettsége.

az óvodai helyek rohamos gyarapodását összevetve az igényekkel, még mindig azt tükrözi, hogy változatlanul nagy szükség van a társadalmi összefogásra a további fejlődés érdekében. ezt különösen aláhúzza, hogy a mennyiségi tényezőkhöz kivül a minőségi követelményeket is maradéktalanul meg akarják valósítani. a szakemberek megvizsgálták a területi óvodák felszereltségének jelenlegi helyzetét. együttvéve 116 fél óvodai eszköz meglétét, vagy hiányát összegezték, és ezek alapján megállapították, hogy mindezekből országosan 55.6 százalékos a hiány. a szükségletek és a hiányok egybevetéséből az is kiderül, hogy a jelenlegi kereskedelmi ár alapján számolt hiányzó eszközök értéke - függetlenül a meglévő állapotától - meghaladja a félmilliárd forintot. megnyugtató, hogy viszonylag legkisebb a hiány az óvoda-butorokból: 24.2 százalékos. ezen belül azonban a legszükségesebb gyermekbutorok - a fektetők, az asztalok és a székek - hiánya minimális, mindössze 3-8 százalékos. a többi felszerelési tárgyból a hiány meghaladja az 50 százalékot, sőt a gyermekek korszerű foglalkoztatásához szükséges audiovizuális eszközökből, dia-sorozatokból a hiány 70-80 százalék körül mozog. a televízió csak mintegy 300 óvodában található, rádió csaknem minden második óvodából hiányzik. magnetofonnal, lemezjátszóval 100 óvoda közül 39 rendelkezik. éppúgy „hiánycikk”, az óvodákban a kvarclámpa, a testsúly-mérleg, és a testmagasság mérő is. az ének-zene foglalkoztatási eszközök helyzete valamivel jobb, mint a testnevelési eszközöké. csaknem teljesen hiányzik az óvodákból a tornaszámoly, az ugrószekrény, a magasugró mérce /ezekből a hiány 90 százaléknál nagyobb/, a tornaszőnyegek közül a szükségesnek csak a fele található meg.

/folyt.köv./

bb 1. /még az idén... 2. folyt./-szb

a hazai települési viszonyoknak sok évtizedes egyenlőtlen-ségből következik, hogy néhány megye különösen hátrányos helyzetben van az óvodák abszolút hiánya miatt. a legutóbbi összegezés szerint hazánkban együttvéve 3106 község létezik, ebből 1356-nak egyáltalán nincs óvodája. természetesen a legsúlyosabb a helyzet a legkisebb településeken, a 800 lélekszám alatti kisközségekben: 1019 ilyen településen nincs óvoda. szembevetendő adat az is, hogy az az 1356 község, amelynek egyáltalán nincs óvodája - gyakorlatilag hat megyére koncentrálódik. baranyában, borsod-abauj-zemplénben, pest megyében, vas megyében, veszprém megyében, zala megyében együttvéve 1097 olyan települést számolnak, ahol ez a gyermekintézmény még nem létezik. /mti/

-.-

bb 3. százféle bőrruházati termék hárommillió dollárért - őszi-téli divatcikkek exportja

i sz/s sbzb ie la

1974. október 24.

ezekben a hetekben csucsforgalmat bonyolít le a tannimpex külkereskedelmi vállalat, egymásután indítják utnak a külföldi megrendelőknek az őszi-téli divatcikkeket, köztük elsősorban a konfekcionált bőrruházati termékeket, valamint a különböző szőrmeféléket. igen keresettek a divatos bőrdzsekik, szafarik, női-férfi felsőkabátok, szoknyák, kosztümök, kesztyük - összesen mintegy 100-féle modellből válogathatnak a vevők.

a tannimpex egyedül bőrruházatból már hárommillió dollár értékben exportál - 20 százalékkal többet, mint a múlt évben - csaknem 10 hazai gyár, köztük a május 1 ruhagyár és a pécsi kesztyűgyár termékeiből.

különösen az utóbbi években nőtt meg külföldön az érdeklődés a magyar bőr és szőrme termékek iránt. a legnagyobb piacok: az nszk, anglia, ausztria, svájc, hollandia és olaszország, de sokan érdeklődnek a tengerentúli államokból is, főleg amerikai és japán cégek. a múlt évben az usá-ban bemutatott magyar bőrruházati minta-kollekció sikert aratott, néhány rendelés már érkezett az idén, de a piac megnyerésére és az export felfutására csak a következő években lehet számítani.

a vállalat tőkés exportjának fellendüléséhez nagymértékben hozzájárul a tannimpex három vegyes vállalatának munkája. a vegyes vállalatok az idén a tőkés export-forgalom 30 százalékát bonyolítják le. a sikerhez hozzájárul a nemzetközi vásárokon, szakbemutatókon való részvétel is. ezekben a hetekben például a vállalat szinte teljes őszi-téli divatkollekciójával megismerkedhettek a bécsi magyar napokon, a párizsi szakbemutatókon. /mti/

-.-

bb 2. magyar musical külföldi sikere

i szö/sza/ny szö -cz

1974 október 24.

a baráti országok szakmai közvéleményében is érdeklődést keltett a piros karaván című musical, amelyet jelenleg is nagy sikerrel játszanak a fővárosi operettszínházban. csemer géza és szakcsi lakatos béla zenés játéka, amely a cigányság társadalmi problémáit eleveníti fel a tervek szerint január első napjaiban kerül színre a pozsonyi nova scena színpadán. a moszkvai romen színház főrendezője sz.a. barkán ugyancsak nagy elismeréssel szölt a darabról, amelyet a következő színházi szezonban kíván bemutatni a szovjet fővárosban./mti/

-.-

bb 4. ezer személyes nyári napközis tábor épül pécsbányán

vid/fm/ny -cz

1974 október 24

kisdiákok nyári paradicsoma lesz az ezeréves gesztenyés környéke pécsbányán. ezer személyes napközis tábort létesítenek, amelynek tereprendezését a héten kezdték meg. eddig a gyerekek a nyarat pécs három különböző iskolájában töltötték, amelyeknek zárt falai, szűk udvarai nem alkalmasak ilyen célra. a 15 hold területen 40-40 személyes idényjellegű épületeket emelnek, amelyek közrefogják a konyhát, ebédlőt, ahol filmvetítéseket is rendezhetnek. terveznek hozzá sportlétesítményeket is.

a mintegy husz millió forint értékű napközistábor jelentős társadalmi segítséggel valósul meg. a geodéziai vállalat, a pécsi tervező vállalat, az épfu, az utkarbantartó vállalat konkrét feladatokat, tervezést, szállítást stb. vállalt. a komarov gimnázium és szakközépiskola csaknem egy kilométer hosszú kerítés építését végzi el. a pollack mihály műszaki főiskola hallgatói a nyári szakmai gyakorlatuk idején segédkeznek a tábor létrehozásában./mti/

-.-

bb 5. új könyvtári jogszabály

i me/s/ny hi -cz

1974 október 24

készül a könyvtári ellátást szabályozó új törvényerejű rendelet tervezete, amelynek értelmében a könyvtárak a mai igényeknek megfelelően, az eddiginél hatékonyabban segíthetik elő a lakosság művelődését, az iskolai oktatást, a szakemberek sokoldalú tájékoztatását. az új jogszabály jelentőségéről zircz péter, a kulturális minisztérium könyvtári osztályának helyettes vezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

/folyt köv/

-4-

bb 5. / új könyvtári...folyt/ny

- az 1956-ban kiadott törvényerejű rendelet bizonyos tekintetben elavult, az utóbbi években, évtizedekben a társadalom strukturájában bekövetkezett változások, a könyvtárakkal szemben támasztott igények szükségessé teszik új jogszabály kiadását. időközben megjelentek a párt tudománypolitikai, közoktatási és közművelődési irányelvei, amelyek megszabták a könyvtárak új feladatait. mindezeket figyelembe véve az új törvényerejű rendelet tervezete kötelező erővel írja elő az állampolgárok könyvtári ellátását, azt, hogy a közművelődési könyvtárak az eddiginél is nagyobb mértékben elégítsék ki az állampolgárok mind szélesebb körű tájékozódási igényeit. ne csak az általános művelődést, a tartalma szórakozást mozdítsák elő, hanem az eddiginél fokozottabban a szakirodalmi ellátást is. másik figyelemre méltó új vonás: az állam anyagi támogatásával ezentul nagyobb mértékben látják el a nemzetiségi lakosságot anyanyelvi irodalommal.

- az új törvényerejű rendelet-tervezet erősíteni igyekszik a szakkönyvtárak információs feladatait. bekapcsolja a szakkönyvtárakat az országos információs rendszerbe. a lakosság szakirodalmi ellátásának javítása érdekében minden szakterületen nyilvános szakkönyvtár működik majd. ugyanakkor nyilvános szakirodalmi ellátást biztosítanak a közművelődési könyvtárak is. a cél: olyan egységes könyvtári rendszer létrehozása, amely a különböző típusú könyvtárak együttműködésével lehetővé teszi, hogy az állampolgárok az ország bármelyik részében levő könyvtárak szakirodalmi anyagát a lakóhelyükön vagy munkahelyükön működő könyvtárak útján beszerezhessék. előírja az új törvényerejű rendelet-tervezet azt is, hogy a minisztertanács által kijelölt könyvtárak megőrizték az utókor számára a nemzeti, nemzetiségi, illetve az egyetemes kultúra dokumentumait./mti/

-.-

bb 7. eredeti nescafe- magyar izlés szerint

i kf/tm/ny ie la

1974 október 24

kávéfogyasztásunk méreteire jellemző, hogy csupán a compact 1500 vagon kávéhoz forgalomba az idén. a friss kávé iránti igényeket mind mennyiségben, mint választékban kielégíti a kereskedelem. egyre keresettebb azonban az ugynevezett porkávé, amely főleg az idegenforgalmi szezonban hiánycikk; a külföldre utazók ebből készítik maguknak külföldön a megszokott ízű duplákat.

a compact kereskedelmi vállalat kooperációs szerződést kötött a világhírű nestlé s.a. céggel. a megállapodás értelmében a svájci cég átadta elismert márkáját, a nescafet, „cserébe”, tőle vesszük a magyar izlésnek megfelelő, az omnia keverék receptje alapján gyártott kávé. a compact a svájci cég ellenőrzésével a napokban megkezdte az eredeti nescafe töltését-, tetszetős, jól zárható üvegbe kerül a 33 csészéhez elegendő adag. ebben a hónapban országsszerte üzletekbe kerül az újfajta eredeti nescafe, amelyből évi 250-280 tonnát hoznak forgalomba./mti/

-.-

-5-

bb.6. megkezdődött az élővad-befogás pápa környékén

vid/fm/fé -cz 1974. október 24.

a pápa-környéki vadásztársaságok szándékban megkezdtek az élővad-befogást. a bakonytól északra lévő kistalpai terület különösen gazdag apróvadokban. az ugodi, a kupi, a nemesszalóki és iszkázi vadásztársaságok az idén csaknem 8000 fogoly és 4000 fácán befogására számítanak. több ezer élőnyul hálóval való befogását az év végére tervezik.

a pápa környéki vadásztársaságok az élővadakat olaszországba és franciaországba szállítják. /mti/

-.-

bb.8. új szovjet vígjáték a vidám színpad műsorán - a színház idej terveiből

i nm/sza/hi/fé -cz 1974. október 24.

a vidám színpad idej szezonjában is igényes szórakoztatást kíván nyújtani nézőinek. ezt a célt szolgálja idej első bemutatójuk is, amelyet október 25-én tartanak. magyarországi ősbemutatóként ekkor játsszák el mikola zarudnij „nem vagyunk kifestve”, című kétrészes játékát. az új szovjet mű, „majdnem hihetetlen történet”, amely színházban játszódik, „a komédiát gálvölgyi judit fordításának felhasználásával abody béla alkalmazta magyar színpadra, s adaptálta a megújuló vidám színpad közönségének igényeihez és a színház népszerű hagyományaihoz. a mulatságos, csipkelődő szatíra egy sorsjegy-főnyeremény és egy autó körül bonyolódik. léner péter főrendező vezetésével nemcsak a szízezeket szórakoztató régi „aranycsapat”, mutatkozik be lorán lenkével, család zsuzsával kibédi ervinnel, csákányi lászlóval az élen, hanem a színház ujonnan szerződött fiatal művészei is, köztük mendelényi vilmos, markaly gábor, muszte anna és mások.

a vidám színpad a terv szerint január végén viszi színre gábor andor: dollár papa című komédiáját, ugyancsak léner péter rendezésében, kabos lászlóval a címszerepben. felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére ugyancsak új premiért készít elő a révai utcai népszerű fővárosi együttes. a jubileumi kabarét kállai istván szerkeszti. májusban tartják tabi lászlónak, a népszerű humoristának drámairónak szerzői estjét „pardon, egy estre”, címmel.

/folyt.köv./

-6-

bb.8./ új szovjet...folyt./fé

a vidám színpad a következő hónapokban tovább játsza népszerű produkcióit, a részeg éjszakát, a szülő is embert, brecht művét, a polly amerikában-t, és a mesebeszédet.

az idej évadra a színházhoz szerződött a józsef attila színházból csákányi lászló és vidékről került a társulathoz muszte anna, bősze györgy, markaly gábor, mendelényi vilmos, lencz györgy és várkonyi andrás. /mti/

-.-

bb 9. újabb kedvezőtlen jelenségek a keszthelyi öbölben

vid-fm szb -cz 1974. október 24.

a balatonon befejeződött a nyíltvízi kutatások idej programja. a száz minták még hosszabb és alapos laboratóriumi vizsgálatot, beható elemző munkát követel, a tapasztalatok nagyrészt azonban máris összegezték.

a vituki kutatói szerint a balaton keszthelyi öbölben újabb kedvezőtlen jelenségek tapasztalhatók. a káros folyamatok meggyorsulását, az élővizek pusztulásának szembetűnőbb jelenségeit három esztendeje észlelik az öbölben. itt az idén is tapasztaltak vízvirágzást. a kék algáknak egy újabb, itt még ismeretlen változatát fedezték fel.

az algák tulburjánzása okainak vizsgálatánál megállapították, hogy a növényeket tápláló anyagok nagy mennyiségben kerülnek a tóba. különösen jelentős szerepet játszik a foszfor. a hidrobiológusok egy ritka jelenségre is felfigyeltek: megállapították, hogy az algák enzimszerű segítségével azokat a kondenzált foszfátokat is értékesítik, amelyeket a magasabbrendű növények képtelenek felhasználni.

a befolyó vizekkel a tóba kerülő tápanyagok sokhelyen a békalencse gyors és tömeges elszaporodását segítették elő. a békalencse, amely a kutatók szerint 1960-ban még botanikai ritkaság volt a balatonban, jó tenyészhelyre talált a kisebb öblökben. ez a szennyvizet jól hasznosító növény a tóban kialakult tenyészhelyeken gyors fejlődésről tett tanúságot ami a túltápláltságnak a jele.

a káros jelenségek láttán a kutatók újból felhívják a figyelmet a külső környezeti hatások veszélyeire, azok megszüntetésére. /mti/

-.-

-7-

bb 10. felhasználható 9 órától!

a dh munkarendszer alkalmazásának tapasztalatairól tárgyalt a iv. kerületi párt-végrehajtó bizottság

t gy/tm szb hi -cz

1974. október 24.

kilenc ujbpesti nagyvállalatnál végzett legutóbbi vizsgálat szerint a selejt arányának egy százalékos csökkenése mintegy 640 millió forinttal növelné a termelési értéket. a iv. ötéves terv sikeres teljesítése nagyrészt attól is függ: milyen mértékben tudják a belső tartalékokat feltárni és hasznosítani. ennek egyik lehatékonyabb módszere a „dh„ munkarendszer bevezetése: alkalmazásának eddigi eredményeiről és a fejlesztéssel kapcsolatos további feladatokról csütörtöki ülésén tárgyalt a iv. kerületi párt-végrehajtó bizottság.

az egyesült izzóban elkészült a dh-munkarendszer komplex terve, melynek első lépcsőjeként meghatározták a tömegcikk-ágazatok számítógépes dh-munkarendszerét. az országos bányagépgyártó vállalatnál 1975 végéig szóló programot dolgoztak ki: kijelölték a vizsgálatba bevont gyártmányokat. az ujbpesti gépelemgyárban jelenleg a dh munkarendszer bevezetésének előkészítésével foglalkoznak. a gyapjuszövőgyárban egy üzembrészre, az ujbpesti cérnagyárban két üzembrészre terjesztették ki a hibamentes termelés tervszerű alkalmazását. a kgm és a nehézipari vállalatok eddig is nagy súlyt helyeztek arra, hogy a dh munkarend meghonosítása a termelési, műszaki, technikai színvonalra, adottságokra épüljön. az ülésen megállapították: a könnyűipari vállalatok a vártnál lassabb ütemben valósítják meg a „dolgozz hibátlanul„ munkarendszert, holott technológiai adottságaik, a sorozatgyártás önmagában is kínálja a lehetőséget. felhívták a figyelmet arra: gondos előkészítő, szervező munkával, konkrét gazdasági, műszaki intézkedésekkel megalapozott, folyamatosan ellenőrizhető és értékelhető munkarendszert kell kialakítani.

a tapasztalatok szerint a dh munkarendszer bevezetésének előfeltételeit a legtöbb vállalatnál még nem teremtették meg. nem elég hatékony a propagandamunka sem: a legtöbb helyen csak jelszó, s nem ad a dolgozók számára konkrét feladatot. általános tapasztalat az is, hogy a gazdasági vezetők tekintélyes része még mindig mozgalomnak tekinti a dh munkarendszert, s nem a termelés, a gazdálkodás lényeges elemének, illetve vezetési módszernek. a dh munkarendszer bevezetésénél fontos feladatot vállalnak a szocialista brigádok és az ujitók. a minőségi színvonal emelésében, a selejtmentes termelésben példát mutatnak. ezért munkájukra, erkölcsi és anyagi ösztönzésükre a jövőben nagyobb figyelmet fordítanak a vállalati vezetőségek.
/mti/

.-

-8-

bb 11. a kongresszusi verseny jegyében: kutatók is szerelik az új kísérleti üzemet péten

vid/um kz cz

1974. október 24.

évről évre gondot okoz a mezőgazdaságnak a műtrágya tapadása. többhelyütt örlő és törő berendezésekkel teszik használhatóvá a hosszabb ideig tárolt talajtáplálékot, egyes gyárban pedig drága import vegyületekkel kezelik a műtrágyákat. a többlet munka és a deviza kiadás megtakarítására a péti nitrogénművek kutató laboratóriuma kidolgozta a zsiramin gyártási technológiáját. ez a vegyület biztonságosan védi a szemcséket az összetapadástól. a kísérleti üzemet már felépítették. a szerelési és az üzemeltetési munkák azonban komoly akadályba ütköztek. hazánk egyik legnagyobb vegyipari gyárát építő péti nitrogénművek az új beruházásból adódóan munkaerő gondokkal küzd, s még a kísérleti üzem beindítása is fennakadást okozna. a xi. pártkongresszus tiszteletére a kutató laboratórium szocialista brigádjai vállalták, hogy az egész mezőgazdaságnak fontos termék gyártásáról saját munkájuk ellátása mellett gondoskodnak. a kutatók résztvesznek a kísérleti üzem szerelésében./mti/

.-

bb 12. számítógép a konzervgyártásban

vid/um fm cz

1974. október 24.

a közelmúltban kötött szerződés alapján a nyiregyházi bessenyei gyöngy tanárképző főiskola számítóközpontja számítógépes vizsgálatokat végez a nyiregyházi konzervgyár számára. a kutatók korszerű matematikai módszerek alkalmazásával a gazdaságosabb termelési szerkezet kialakítására irányulnak.

a termelési osztályon a várható nyersanyagmennyiséget figyelembe véve prognózist állítanak össze, és az abból készített programot táplálják be a számítógép memóriaegységébe. az így szerzett adatokkal azután könnyebben és gazdaságosabban szervezhető meg a termelési folyamatok.

a gép emellett elvégezheti a gyár számára szükséges adatfeldolgozást és -tárolást, anyag- és utókalkulációs adatokat elemel és őriz meg, s munkája szinte a gazdálkodás minden területén alkalmazható.

/folyt.köv./

- 9 -

7.45/um

8.³⁰ 9

bb 12./ számítógép ...folyt./um

a szerződés szerint a számítóközpont 1978-ig végez adatfeldolgozó, termelésirányító jellegű számításokat, kísérleteket a konzervgyárnak. az eddig elkészült heti ütemezésből már következtetéseket lehet levonni az éves terv összeállítására. a végső cél, hogy 1978. után a számítógép már egyedül legyen képes irányítani, vezérelni a 2.600 fős élelmiszeripari nagyüzem szinte valamennyi - a termeléssel kapcsolatos - napi tennivalóját./mti/

bb 13. a pest megyei kishajózási és javító vállalat

gk-ju -cz

1974. október 24.

közli, hogy október 24-től a vác-pokolsziget között közlekedő önjáró komp ikarus-farmotoros és panoráma-buszokat is tud szállítani. /mti/

--

bb 14. békemozgalmi küldöttség utazott moszkvába

tm-ju -cz

1974. október 24.

október 25-27-án ülésezik a békeerők moszkvai világkongresszusának irányító bizottsága. az ülésre csütörtökön pethő tiber, az öbt elnökhelyettese vezetésével magyar békemozgalmi küldöttség utazott. a delegációt a repülőtéren vincze józsef, az országos béketanács alelnöke bucsuztatta. jelen volt f.p. bogdanov, a szovjetunió nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

9.25/ju

- 10 -

10¹⁵g

bb 15. rendőrségi hírek

gk-ju -cz

1974. október 24.

szombathely és táplánszentkereszt között széber józsef 69 éves nyugdíjas, w szombathelyi lakos kerékpárjával a kötelező megállást elmulasztotta és elütötte egy tehergépkocsi. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

dabas községben cristian johannes mellegers 34 éves holland állampolgár a teherautót nem az ut- és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütötte az uttestre lépő ruboczkibertalan 33 éves rakodómunkás, helyi lakost. a baleset következtében a gyalogos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. eljárás indult a teherautó vezetője ellen. /mti/

--

vbb 16. koszorúzás a román hősök emlékművénél

t ro/tr-ju -cz

1974. október 24.

a román néphadsereg születésének 30. évfordulója, a román néphadsereg napja, alkalmából ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete és ioan puscas ezredes, katonai és légügyi attasé, csütörtökön megkoszorúzza a rákosligeti temetőben a második világháborúban elesett román hősök emlékművét. a kegyeletos emlékezésen jelen volt farkas mihály ezredes, a budapesti helyőrség parancsnoka. /mti/

--

bb 17. huszezer ember a hajdusági földeken

vid/ká-ju -cz

1974. október 24.

csütörtök reggel több mint huszezer embert szállítottak ki a határba a hajdusági közös gazdaságok és állami gazdaságok járművei. az ország legnagyobb közös gazdaságában, a nádudvari vörös csillag tsz-ben, több mint ezer ember dolgozott csütörtökön a földeken. a növénytermelőknek segítettek az állattenyésztés, a gépműhely, az építőágazat és a kereskedelem dolgozói is. a hortobágyi állami gazdaságban, a kabai, a hajduböszörményi, a derecskei és létavértesi határban csütörtökön munkához láttak a szántó traktorok, hogy minél nagyobb területet készítsenek elő a vetésre. ha az idő egy-két napig száraz marad, teljes erővel dolgoznak majd a vetőgépek. /mti/

--
- 11 -

10.22/ju

10⁴⁰g

bb 18. budapestre érkezett trygve bratteli norvég miniszterelnök

t tf/gk-ju -cz

1974. október 24.

fock jenőnek, a minisztertanács elnökének meghívására csütörtökön hivatalos látogatásra magyarországra érkezett trygve bratteli, a norvég királyság miniszterelnöke. a látogatásra elkísérte felesége, randi bratteli.

a miniszterelnök kíséretének tagja ingvald ulveseth iparügyi miniszter, kjell kristensen, a miniszterelnöki hivatal államtitkára, kjeld vibe vezérigazgató, a külügyminisztérium politikai főosztályának vezetője, bue brun vezérigazgató, a külügyminisztérium gazdasági főosztályának vezetője, dagfinn stenseth, a külügyminisztérium osztályvezetője, valamint tor stökke, a norvég királyság budapesti nagykövete, aki a magyar fővárosban csatlakozott a küldöttséghez.

a norvég nép képviselőit ünnepélyesen fogadták a ferihegyi repülőtéren, amelyet norvég és magyar zászlók, üdvözlő feliratok díszítettek. a repülőtér betonján csapatzászlóval felsorakozott a magyar néphadsereg diszegysége.

a vendégek fogadására megjelent fock jenő, a minisztertanács elnöke és felesége, huszár istván miniszterelnök-helyettes, dr. orbán lászló kulturális miniszter, puja frigyos külügyminiszter, rödönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. székér gyula nehézipari miniszter, szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, nagy jános külügyminiszter-helyettes és a politikai élet több más vezető személyisége. jelen volt a fogadtatásnál lugossy jenő, a magyar népköztársaság oslói nagykövete.

néhány perccel 10 óra után tünt fel a légtérben a norvég kormányfőt és kíséretét hozó különrepülőgép. a repülőtér betonjára lépő vendégeket elsőként fock jenő és puja frigyos üdvözölte.

felcsendült a rákóczi-induló, majd a diszegység parancsnoka jelentést tett a norvég királyság miniszterelnökének. elhangzott a norvég és a magyar himnusz, majd trygve bratteli fock jenő társaságában ellépett a diszegység előtt és üdvözölte a katonákat. uttorók vitágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek, akik ezután üdvözölték a fogadtatásukra megjelent magyar közéleti vezetőket. az ünnepélyes fogadtatás a diszegység díszmenetével fejeződött be, majd a vendégek gépkocsiba ültek és a magyar államférfiak társaságában szállásukra hajtottak. /mti/

10.32/ju

- 12 -

11⁰⁰g

bb 19. október 28-tól két hónapos horgászati tilalom a velencei tavon

vid/um ká cz

1974. október 24.

a fejér megyei tanács 1974. október 28-tól december 31-ig két hónapos horgászati tilalmat rendelt el a velencei tavon. ez idő alatt 400 mázsa pontyot telepítenek a tóba./mti/

-.-

vbb 20. díjtalan üdültetési akció a vasutas nyugdíjasoknak

vid/um ká cz

1974. október 24.

a máv vezérigazgatósága és a vasutasok szakszervezete üdültetési akciót indított az idős vasutasoknak és hozzátartozóiknak, a balaton menti vonyarcvashegyen, a máv üdülőben, díjtalanul egy hónapos turnusokban pihenhetnek - orvosi felügyelet mellett - az öregek. egyidejűleg hetvenen vehetik igénybe az üdülőt, ahol a szokásos üdülői ellátáson túl számos különleges szolgáltatással is gondoskodnak a beutaltakról. egyebek között könnyű diétás ételeket is kaphatnak.

a különleges üdültetés októbertől április végéig tart.

-.-

bb 21. budapesti közlekedési balesetek

tm um cz

1974. október 24.

vi. ker. lenin körut és majakovszkij utca kereszteződésében lévő villamosmegállóban egy 6-os jelzésű villamos elütötte az uttesten szabálytalanul áthaladó hirsch gabriella 17 éves bolti alkalmazott és orosz attila 19 éves szakmunkástanuló budapesti lakosokat. hirsch gabriella a helyszínen meghalt, orosz attilát könnyű sérüléssel a mentők kórházba szállították. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

vi. ker. népköztársaság utja és vörösmarty utca kereszteződésében szabálytalanul haladt át az uttesten szobor jános 33 éves segéd munkás, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. szobor jánost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

/folyt.köv. /

- 13 -

10.40/um

11¹⁰g

bb 21./ budapesti közlekedési ...folyt./um

tilos jelzéssel haladt át a xii. ker. alkotás utca és márvány utca kereszteződésében reihart zoltán 69 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

nemes mihály 38 éves segédmunkás, nyiregyházi lakos tilos jelzéssel haladt át a viii. ker. üllői ut és könyves kálmán körút kereszteződésében, és egy 51-es jelzésű villamos elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

xi. ker. villányi ut 5-7. szám előtt szabálytalanul haladt át az uttesten fekete barnabás 55 éves nyugdíjas, budapesti lakos, s egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

figyelmetlenül kerékpározott a xviii. ker. nimród utca 14. szám előtt buza gábor 11 éves iskolai tanuló, budapesti lakos és egy álló tehergépkocsinak ütközött. a kisfiút súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. /mti/

-.-

bb 22. halálos baleset

um cz

1974. október 24.

a viii. ker. nagyfuvaros utca 22-24. szám alatti lakóházban liftjavítás közben a lift és a liftakna közé szorult sáti tiber 39 éves kubikus, boldogi lakos és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

-.-

- 14 -

10.43/um

1115 g

bb 23. a kpm utinform közleménye

um cz

1974. október 24.

az országos közutakon az alábbi korlátozások vannak /október 24-én reggeli állapot/:

a 3-as számú budapest - miskolc - tornyosnémeti főúton - miskolc és felsőzsolca között vízelöntés miatt az utat lezárták. terelőút sátoraljaujhely és tornyosnémeti felé kazincbarcika - mucsony - edelény - arnót.

a 25-ös számú kerecsend - eger - bánrévei főút - sajópüspöki és bánréve között - lezárva. terelőút csermely - dédés-tapolcsány - vadna.

a 22-es számú rétság - salgótarjáni főút - balassagyarmat és Órhalom között - vízfolyás miatt egy rövid szakaszon lezárva. a forgalom salgótarján felé terelőúton biztosított.

a 24-es számú gyöngyös - parád - egri főút - a galyai elágazástól a parádsasvári bekötő utig lezárva.

a 32-es számú hatvan - jászberény - szolnoki főút ujszász és szászberek közötti szakaszát lezárták. a forgalom terelőúton biztosított.

vadna és sajóvelezd közötti összekötő ut vízelöntés miatt lezárva.

a gyöngyös - heves közötti összekötő ut karácsond és tar-naszadány között lezárva.

a miskolc - kistokaji összekötő ut szirma és kistokaj között lezárva. kistokaj a 3-as számú főútról, mályi felől megközelíthető.

az utállapotokban az időjárási és árvízi helyzet alakulása miatt változások következnek be, ezért a kpm utinform kéri az érintett területekre utazókat, hogy részletesebb felvilágosításért a kpm megyei közúti igazgatóságaihoz, vagy az országos utügyelethez forduljanak. /mti/

-.-

- 15 -

10.48/um

1115 g

bb 24. kiss mihály

um cz

1974. október 24.

a párt- és a munkaszorgalom régi harcosa, a „szocialista házért”, érdemrend kitüntetettje életének 75. évében elhunyt. temetése október 26-án 15 órakor lesz a budakeszi temetőben.

magyar szocialista munkáspárt
budai járási bizottsága

/mti/

--

bb 25. kongresszusi munkasiker: rekord idő alatt felhúzták az ország legnagyobb gabonátárolójának falait

vid/ká-ju -cz

1974. október 24.

az ország legnagyobb gabonátárolóját építő szolnok-megyei állami építőipari vállalat dolgozói a kongresszusi munkaver-senyben szép sikert értek el: karcagon csuszózsálasal rekord idő - harmincöt nap - alatt felhúzták a több mint három-ezer vagon terményt befogadó hatalmas létesítmény, 24 egyenként négyvenöt méter magas vasbeton celláinak falait. az ötvenhat méter hosszú, és 22.5 méter széles építményen csütörtökön hozzá-láttak a földmépítés előkészítéséhez. a szocialista brigádok váltott műszakban éjjel-nappal folyamatosan dolgoztak és az esős, szeles időjárással dacolva, százhetvenezer mázsa cementet, hatezer köbméter sódert és 900 mázsa gömbvasat építettek be. az új létesítményt 1976-ben adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb 26. társadalmi összefogás szabolcs megyében a termés meg-mentéséért

vid/ká-ju -cz

1974. október 24.

szabolcs-szatmár megyében a tartós esőzések okozta gondokat súlyosbítja, hogy jelenleg mintegy 12 ezer hektár területet borít belvíz, s 40-50 ezer hektárra tehető annak a területnek a nagysága, amelyen tócsákban áll a víz, vagy teljesen telített a talaj. a termés betakarításáért ritkán tapasztalható társadal-mi összefogás bontakozott ki: általános-, közép- és főiskolá-sok, ipari tanulók, vállalati, intézeti dolgozók ezrei szorgos-kodnak a földeken, a szövetkezeti tagokkal és családtagokkal együtt. sokszor esőben is szedik az almát, a burgonyát, a cu-korrépat. az utóbbi napokban a határőrök a nyírmadai, a nyírlugo-si állami gazdaságban, a hodászi, a nyírkátai, a nyírgyulaji, a csengerujfalusi, a mezőladányi, a záhonyi és tiszabezdédi ter-melőszövetkezetekben mintegy 5 ezer vagon almát szedtek le. e példás összefogás eredménye, hogy az almának és a burgonyának tulnyomó többségét már betakarították.

/ folyt. köv./
11.07/ju

- 16 -

12⁵⁰g

bb 26. / társadalmi összefogás ... 1. folyt./-ju

a még kintlévő termény betakarításánál a közös gazdaságok támogatást nyújtanak egymásnak. a nyírbogáti kossuth termelőszö-veketből 70-en mentek át a szomszédos kislétai rákóczi tsz-be almát szedni. a nyírbátori járásban 8 szövetkezet támogatja a szomszédos közös gazdaságokat a legsürgősebb munkákban.

egyre nagyobb gond a ~~leszedett~~ termény elszállítása a földekről. vannak gazdaságok, ahol 40-50 vagon alma vár to-vábbításra. /mti/

--

bb 27. a szingapuri külügyminiszter elutazott budapestről

t tf/gk-ju -cz

1974. október 24.

sz. radzsaratnam, a szingapuri köztársaság külügyminiszte-re - valamint a kíséretében volt papanasam setlur raman, a szin-gapuri köztársaság budapesti akkreditált nagykövete és margaret liang nagykövetségi első titkár - csütörtökön elutazott budapest-ről Lengyelországba.

a ferihegyi repülőtéren a vendégek bucsuztatására megjelent puja frigyos külügyminiszter, rácz pál külügyminiszter-helyettes, valamint a minisztérium több más vezető beosztású munkatársa. ott volt jerzi zielinski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 28. grázi vöröskereszt küldöttség szombathelyen

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

a magyar vöröskereszt szombathelyi városi vezetőségének meg-hívására csütörtökön két-napos baráti látogatásra szombathely-re érkezett a grázi vöröskereszt küldöttsége: franz zweidlick, a grazi vöröskereszt igazgatója, a stájer tartomány vöröskeresz-tes titkára és otto moerich, a grazi vöröskereszt osztályvezető-je. a delegáció a vas megyei vöröskereszt szervezetek munkáját tanulmányozza. /mti/

--

11.52/ju

- 17 -

12⁵⁰g

bb 29. farkas Lidia kiállítása szolnokon

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

- farkas Lidia festőművész tárlata nyílt meg csütörtökön a szolnoki aba-novák teremben. a művész nő munkásságát Lengyel boldizsár a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője méltatta. /mti/

-. -

bb 30. az odesszai tanácselnök sajtótájékoztatója szegeden

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

egyhetes baráti látogatásra küldöttség érkezett szegedre a szovjet testvérvárosból, odesszából. a delegáció tagjai ipari, mezőgazdasági üzemeket, különböző intézményeket látogatnak meg. a kapcsolatok további erősítéséről tárgyalnak szeged és csongrád megye vezetőivel.

a fekete tengerparti hős városból érkezett küldöttség vezetője, v.m. surko odesszai tanácselnök csütörtökön a szegedi tanácsházán sajtótájékoztatót ismertette a mintegy egymillió lakosú odessza gazdasági fejlődését. szólt szeged és odessza több mint másfél évtizedes testvéri együttműködésének eredményeiről, arról, hogy a két város ipari üzemel és kutató intézetei között közvetlen kétoldalu kapcsolatok alakultak ki. rendszeresek a tapasztalatcsere látogatások, megszervezték a tudományos intézetek információ cseréjét. a két városban sokszáz fiatal levelez egymással. mostani látogatásuk alkalmából az előadóművészek csemműsorainak, a képzőművészek kölcsönös kiállításainak megszervezéséről is tárgyalnak. /mti/

-. -

bb 31. csökkent a mezőgazdasági üzemi balesetek száma fejei megyében - munkavédelmi tanácskozás székesfehérvárott

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

csökkent a balesetek száma, de a tavalyelőttinél több volt a halálos és csonkulásos baleset fejei megye élelmiszer-gazdasági üzemeiben - állapították meg a csütörtökön székesfehérvárott megtartott megyei mezőgazdasági munkavédelmi tanácskozáson. a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok és az élelmiszer-gazdaság területén tevékenykedő vállalatok, üzemek az elmúlt évben komoly gondot fordítottak a munkásvédelemre és a biztonsági előírások betartására.

/ folyt. köv. /

12.30/ju

- 18 -

bb 31. / csökkent a ... 1. folyt./-ju

megyeszerte elkészültek a szövetkezeti munkavédelmi szabályzatok. a szociális- egészségügyi ellátottság javítására a tervezett összeg dupláját fordították a nagyüzemek. a mezőgazdaság területén is egyre inkább előtérbe kerül a nehéz fizikai munka gépesítése. erre a célra tavaly több, mint hetvennégy millió forintot fordítottak a fejei megyei állami és szövetkezeti gazdaságok.

ennek ellenére - mint a halálos és csonkulásos balesetek számának emelkedése is bizonyítja, - még mindig sok a munkavédelmi tennivaló a gazdaságokban. sok helyen elmulasztják az átalakítások bejelentését, felülvizsgáltatását, s ebből sok baleseti forrás adódik. különösen a szarvasmarhatelepeken nem tartják be a biztonsági előírásokat, s ez az oka annak, hogy a balesetek többsége az állattartó telepeken van.

a mezőgazdasági munkavédelmi tanácskozáson adták át a tavalyi munkavédelmi verseny díjait is: a termelőszövetkezetek közül az abai „vörös hajnal”, termelőszövetkezet, az állami vállalatok közül pedig a velencei növényvédő állomás nyerte el az első helyezettet megillető vándorzászlót. /mti/

-. -

bb 32. gótika - az iparművészeti múzeum stílustörténeti kiállítása

t me/gk-ju -cz

1974. október 24.

ma már nyilvánvaló, hogy az építészet, a képzőművészet, az iparművészet, népművészet különböző ágai szoros egységet alkotnak. ezt bizonyítja az iparművészeti múzeum hosszabb távra tervezett stílustörténeti kiállítássorozata, amelynek első része a pénteken megnyíló „gótika”, című tárlat. anyaga, az iparművészeti, a szépművészeti, a történeti és több más múzeum, vidéki plébániák és magánszemélyek gyűjteményéhez tartozó, közel 130 gótikus műtárgy - mint vadászati ersébet művészettörténész a csütörtöki sajtótájékoztatót elmondotta -, meggyőzően szemlélteti a termékek közötti határok elmosódását. középkori ácsolt technikával készült rozsonda-i láda például nemcsak népművészeti, hanem iparművészeti alkotás, festett homoklapja révén pedig az 1400-as évek festészetének figyelemre méltó emléke is.

/ folyt. köv. /

12.50/ju

- 19 -

ee
t 32. / gótika ... 1. folyt./-ju

a gótikus miseruhák szövése, domboru himzése, témás motivumai szintén az építészeti, a festészeti, az iparművészet kapcsolatára vallanak, akárcsak a figurális, gótbetűs vászonkendők. a kerámiaművészet gótikus emlékei közül a xv. századi orvietói majolikaedények, az alakos kályhacsempék önmagukért beszélnek. a bronz keresztelőkut, a xv. századi harang a gótikus bronzművesség, míg az egyházi műtárgyak az igazi ötvösség szép példái. az aplikált vagy áttört díszű rács, zár, kulcs, ajtókopogtató a vasművesség, az építészeti és a butorművesség együttes megnyilvánulása.

a ,, gótika,, című kiállítás öt hónapig tart nyitva. ezután a felszabadulás évfordulójának tiszteletére rendezik meg a ,, harminc év - harminc műtárgy,, című kiállítást, majd a reneszánszkor műtárgyak vallanak újra a termőművészetek különböző ágainak egységéről. /mti/

--

bb 33. faipari nap szombathelyen

vid/kz-ju -cz 1974. október 24.

a faipari tudományos egyesület szervezésében faipari napot tartottak csütörtökön szombathelyen. a programjába tartozó tanácskozáson elmondták, hogy vas megyében az elmúlt három évben 600 hektár erdőt telepítettek, s 1990-ig még mintegy 13 ezer hektárt erdősítjenek. ehhez az adottságok optimálisak. vas megyében a kedvező talaj és éghajlati adottságok következtében a fenyő az átlagosnál nagyobb hozamot produkál, ezért elsősorban fenyőerdőket telepítenek. /mti/

--

12.55/ju

- 20 -

kbb 34. újabb római kori lelet fejér megyében

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

újabb különleges római kori lelet került elő fejér megyében, ezúttal vértessacska községben. a 2-3. századból származó, faragott sarkú különleges megoldású, szerkezete és sajátos díszítése eltér a szokványos római sarkú maradványoktól. a feliratos mező egy része hiányzik, s így a régészekre vár a feladat, hogy a további ásások során felszínre hozzák a hiányzó szövegrészt. /mti/

--

bb 35. megfeszített munka a csongrádi földeken

vid/kz-ju -cz

1974. október 24.

csongrádban csütörtökön ismét kedvezőre fordult az idő. a napsütés és szél gyorsan szikkasztja a felázott földeket, de a fekete kötött talajok még mindig olyan sárosak és vizesek, hogy csak rendkívüli erőfeszítéssel lehet dolgozni rajtuk. különösen a megye tiszántúli vidékén nehéz a helyzet. a kübekházi sarló és kalapács tsz-ben két traktorral vontatják a kukorica csőtörő kombájnokat. a leszedett terményt csak úgy tudják elszállítani, hogy lánctalpas traktorokkal huzatják ki a sárból a megrakott pótkocsikat a köves utig. általában mindenütt kevés a szállító jármű. némely tsz-ben tizenöt-husz vagon termés vár fuvarozásra. ezért több ipari üzem, többek között a tiszai butoripari vállalat, a csongrád megyei építőipari vállalat, a szegedi kábelgyár, a szegedi autó javító vállalat, a hódmezővásárhelyi porcelángyár valamennyi nélkülözhető teherautójával a mezőgazdaságot segíti. csütörtökön egyébként mintegy ötezer diák és katona vett részt a betakarítási munkákban, elsősorban a szüretben. a megyében még csaknem 4.000 hektárról kell leszedni mielőbb a szőlőtőkék termését. /mti/

--

bb 37. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke október 24-én 13 óráig:

/se-ju -cz

1974. október 24.

1. újabb óvodai helyek
 2. magyar musical külföldi sikere
 3. bőrruházati termékek
 4. nyári napközis tábor épül
 5. új könyvtári jogszabály
- / folyt. köv./

13.05/ju

- 21 -

bb 37. / a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./-ju

6. elővad befogás
7. nescafé
8. szovjet vigjék
9. újabb kedvezőtlen jelenségek a keszthelyi öbölben
10. iv. kerületi párt - vb
11. új kísérleti üzemi pétefn
12. számítógép a konzervgyártásban
13. a kishajózási vállalat közleménye
14. békemozgalmi küldöttség moszkvába
15. rendőrségi hírek
16. koszoruzás
17. huszezer ember a hajdusági földeken
18. budapestre érkezett bratelsi
19. horgászati tilalom a velencei tavon
20. vasutas üdültetési akció
21. közlekedési balesetek
23. halálos baleset
23. kpm közleménye
24. elhunyt kiss mihály
25. kongresszusi munkasiker
26. társadalmi összefogás szabolcsban
27. elutazott radzsaratnam
28. a grázi vöröskereszt küldöttsége szombathelyen
29. kiállítás szolnokon
30. az ogyesszai tanácselnök sajtótájékoztatója
31. munkavédelmi tanácskozás
32. stílustörténeti kiállítás
33. falpari nap
34. újabb római kori lelet
35. megfeszített munka csongrádban
36. időjárásjelentés
37. hírjegyzék

/mti/

13.10/77

--

- 22 -

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

bb 43. embargo : 19 óráig!

Közlemény sz. radzsaratnam, a szingapuri külügyminiszter magyarországi látogatásáról

k tf/zs-ju -cz

1974. október 24.

puja frigyos külügyminiszter meghívására sz. radzsaratnam, szingapuri köztársaság külügyminisztere 1974. október 21-24. között hivatalos látogatást tett magyarországon.

a külügyminisztert fogadta losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és fock jenő, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

a szívélyes és őszinte légkörű megbeszéléseken a külügyminiszterek áttekintették az időszerű nemzetközi kérdéseket és megvizsgálták a kétoldalú kapcsolatok, főként a gazdasági együttműködés fejlesztésének lehetőségeit.

megelegedéssel állapították meg, hogy nézeteik a nemzetközi problémák többségében azonosak vagy közelállóak. az utóbbi években biztató változások mentek végbe a nemzetközi életben: a békés egymás mellett élés eszméje fokozatosan tért hódít és az enyhülés a világpolitika fő irányzatává vált. a szingapuri külügyminiszter kifejtette, hogy a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban új problémák és feszültségek keletkeztek. ha nem néznek szembe ezekkel realista módon és nem foglalkoznak velük az igazságos és méltányosság szellemében, főként a fejlődő világot sújtó, súlyos következményekkel járó, veszélyes gazdasági szembenállás következhet be.
/ folyt. köv. /

14.20/ju

Lság

- 1 -

Lság

bb 43. / közösközlemény ... 1. folyt./-ju

a magyar külügyminiszter hangsúlyozta, hogy bizonyos imperialista körök a nemzetközi enyhülést politikai és katonai eszközökkel is gátolni igyekeznek. a két miniszter kifejezte kormánya készségét, hogy hozzájárul a nemzetközi élet pozitív irányzatainak erősítéséhez, a világ békéjének és biztonságának előmozdítása érdekében. nagyra értékelték a szocialista és az el nem kötelezett országok ilyen irányu erőfeszítéseit.

a két külügyminiszter egyetértett abban, hogy az európai biztonsági értekezlet sikeres befejezése nemcsak az európai biztonság megszilárdítását eredményezné, hanem hozzájárulna a feszültség csökkenéséhez az egész világon. megegyezett a véleményük abban, hogy az ázsiai kontinens stabilitásának és biztonságának megteremtése elengedhetetlen feltétele a tartós nemzetközi békének. a szingapuri külügyminiszter ismertette a magyar külügyminiszterrel azokat az erőfeszítéseket, melyeket kormánya annak érdekében tesz, hogy a délkelet-ázsiai térség a béke és a semlegesség zónája legyen.

a kétoldalu kapcsolatok tekintetében a miniszterek hangsúlyozták: számos lehetőség van a két ország együttműködésének bővítésére; mindkét fél feladata e lehetőségek teljesebb kiaknázása.

szingapur külügyminisztere meghívást adott át a magyar külügyminiszternek, aki azt köszönettel elfogadta. a látogatás időpontját később rögzítik.

a két fél megállapította, hogy szingapur külügyminiszterének első hivatalos magyarországi látogatása fontos hozzájárulás a magyar népköztársaság és szingapuri köztársaság közötti kapcsolatok fejlődéséhez. /mti/

-.-

14.25/ju

16/18 or

- 2 -

bb 76. ülést tartott a minisztertanács

szb la

1974. október 24.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtöknön ülést tartott.

Lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese beszámolt a kgst végrehajtó bizottságának október 15-17. között moszkvában megtartott üléséről. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy az ülésen elfogadott ajánlásokból eredő hazai feladatok végrehajtására a szükséges intézkedéseket tegye meg.

a minisztertanács a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztése alapján megtárgyalta a feszült szállítási helyzetet. elismerését fejezte ki a közlekedési és szállítási dolgozóknak áldozatkész helytállásáért. felhívta az illetékes tárcák és vállalatok vezetőit, hogy a szállítóeszközök jobb kihasználása érdekében biztosítsák az áruk késedelem nélküli, folyamatos éjjel-nappali, szombat-vasárnapi ki- és berakását és a küldemények fogadását. az intézkedések végrehajtásáért a vállalatok igazgatói személy szerint felelősek. utasította a felügyeleti hatóságokat, hogy ellenőrizzék és segítsék a vállalatok ez irányu munkáját. a kormány felkérte a párt- és társadalmi szerveket, hogy segítsék elő a határozat végrehajtását.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter tájékoztatta a kormányt az őszi mezőgazdasági munkák helyzetéről. megállapította, hogy a munkák rendkívüli időjárás ellenére eredményesen haladnak, a betakarítás egész társadalmunk fontos ügyévé vált. a mezőgazdaság dolgozóin kívül üzemi munkások, katonák és diákok ezrei kapcsolódtak be a munkába. részt vállaltak a magyar társadalom gondjából az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet alakulatok katonái is. a felvásárló és szállító vállalatok is körültekintő intézkedéseket tettek a siker érdekében. dicséret illeti mindazokat, akik ebben a nehéz munkában helyt álltak.

a minisztertanács megállapította, hogy az egyhónapos esőzés miatt bekövetkezett késést a betakarításban és az őszi vetések elvégzésében jó munkaszervezéssel sem lehetett még megszüntetni, de szervezett munkával és a társadalom további jelentős segítségével - minden alkalmas időt kihasználva - lehetséges a termés betakarítása, mely a jövő évet megalapozza. /folyt.köv./

17.35/szb

-3-

1748

bb 76. /ülést tartott... 1. folyt./-szb

a minisztertanács ezért kéri a lakosságot, a gazdaságok, valamint az őszi munkákban érintett vállalatok dolgozóit, hogy felelősségteljes munkával biztosítsák az őszi mezőgazdasági munkák sikerét.

a kormány az országos találmányi hivatal elnöke, valamint az igazságügyi, a pénzügy- és a munkaügyi miniszter előterjesztésére - a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben - határozatot fogadott el az ujitómozgalomról, az ujitók erkölcsi és anyagi elismeréséről. egységesen szabályozta az ujitások intézését a gazdasági élet egész területén. megszabta az ujitási javaslatok elbírálásával, hasznosításával és díjazásával kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket.

a könnyűipari miniszter beszámolt a ruházati ipar rekonstrukciójának eddigi végrehajtásáról, amely megfelelően halad. a kormány felhatalmazta az országos tervhivatal elnökét, a pénzügy- és a könnyűipari minisztert, hogy a szocialista országokból származó gépek zavartalan beszerzése érdekében kezdjék el a rekonstrukciós program folytatásához szükséges további beruházások előkészítését.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta a tokaj hegyaljai borvidék erőteljesebb fejlesztését. ennek érdekében az értékesebb területeken történő telepítések ösztönzésére kiemelt támogatást határozott el. a támogatási feltételek mind a telepítési területek nagyságát, mind a telepítések időtartamát tekintve a borvidék sajátos körülményeihez alkalmazkodnak.

a munkaügyi és az oktatási miniszter, valamint a szakszervezetek országos tanácsa főtítkárnak javaslatára, a kormány határozatot hozott az üzemi munkások tanulási szándékainak rendszeres felméréséről, valamint a képzésükhöz és továbbképzésükhöz szükséges üzemi tanácsadás megszervezéséről. az egységes módszerekkel történő felmérésre a nagyüzemi munkások körében először 1975-ben kerül sor.

a minisztertanács megtárgyalta a munkaügyi, az egészségügyi és a pénzügyminiszter előterjesztését a csökkent munkaképességű dolgozók rehabilitációjának továbbfejlesztéséről. a kormány - a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben - úgy határozott, hogy 1975. január 1-től a bedolgozókra, bedolgozói szövetkezeti tagokra és a magánmunkáltatóknál dolgozó csökkent munkaképességűekre is kiterjeszti a rehabilitációs rendszert.

/folyt.köv./

17.40/szb

-4-

14x0

bb 76. /ülést tartott... 2. folyt./-szb

a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette az országos vízügyi hivatal elnökének az árvízi helyzetről és a megtett intézkedésekről szóló jelentését. a folyók felső szakaszán, a bodrog kivételével - ahol változatlanul nehéz az árvízvédelmi helyzet - a rendkívüli áradás csökkent. a minisztertanács megállapította, hogy a védekezésben részvevő szervek időben hatékony intézkedéseket tettek. a kormány elismerését fejezte ki a példás helytállásért mindazoknak, akik a védekezésben részt vettek.

a minisztertanács megtárgyalta az állami ifjúsági bizottság elnöke, valamint az oktatási és a pénzügyminiszter előterjesztését az ifjúsági törvénynek a gyermekekre történő hatékonyabb alkalmazásáról, nevelési feltételeik javításáról és az uttörőcsapatok rendszeres támogatásáról. a jövőben a kulturális és turisztikai kedvezményeket fokozatosan kiterjesztik az általános iskolásokra. növelik a kulturális és sport célokra fordítható összegeket. a mozgalmi nevelőmunka személyi feltételeinek biztosítására a rendszeres ifjuvezetői munkát végző fiatalok tevékenységét figyelembe veszik a pedagógusképző intézetekben történő felvételnél.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a kedvezményes szakszervezeti üdülteletésért fizetendő térítési díjak új rendszeréről és az üdüléshez nyújtott állami támogatás egyes kérdéseiről szóló előterjesztést. január 1-től a szot az üdülőépületek minőségétől és a szolgáltatás színvonalától függő térítési díjakat vezet be. a díjak emeléséből származó összeget elsősorban a nagy családok pihenésének elősegítésére és az ellátás színvonalának fejlesztésére kell felhasználni. hasonló intézkedésre kerül sor a vállalati és intézményi üdülési térítési díjakkal kapcsolatban.

a minisztertanács tárgyalta a xi. kongresszus és felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére kibontakozó munkaverseny helyzetét. megállapította, hogy a versenyvállalatok és azok teljesítése elősegíti a iv. ötéves terv eredményes teljesítését. a vállalatok egy részénél azonban a versenyfelajánlások olyankor is a termelés mennyiségének növelésére irányulnak, amikor a többlettermelés elvonja a nyersanyagokat más fontos termékektől. ezért a kormány felhívta a miniszterek és a vállalatok figyelmét arra, hogy a dolgozók kezdeményezését elsősorban a gazdálkodás hatékonyságának fokozására, az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére, a termékek minőségének javítására, selejtmentes termelésre, az anyag- és energia takarékosagra, a munkaidő jobb kihasználására irányítsák.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

.-.

17.52/szb

-5-

18° P

bb 38. országszerte meggyorsult a szőlőszüret - kedvező idő esetén még 10-12 napig tart a munka

1 jf/mm-ju ie -cz

1974. október 24.

csütörtökön a legjobban veszélyeztetett növényi kultúra, a szőlő szüretelésére nagy erőket vontak össze a mezőgazdasági termelők, s így országszerte meggyorsult a munka. a szakemberek jó jelnek tartják, hogy a hűvös időjárás következtében lelassult a rothadási folyamat, amely az esős idő következtében a szemek megrepedése miatt alakult ki és rohamosan terjedt. ennek ellenére a termelők már nem késlekedhetnek, nem várhatnak a cukorfok növekedésére, mert a szőlő ,, egészségi állapota,, már nem megfelelő.

a termőterület 60 százalékát szüretelték le csütörtök estig. a háztáji gazdaságok termése már csaknem mindenütt a hordókban van, a kisebb területtel rendelkező téveszek a szőlőfürtök háromnegyed részét szedték le. a leghátrább tartanak a munkával a nagyüzemek, ahol az összefüggő területeken a gépek járatására nem volt lehetőség, és a süppedős, vizes talaj a kézi munkát is megakadályozta.

az állami pincészetek a termelők összes kínálatát átveszik. még azokat a szőlőket és mustokat is megvásárolják, amelyeknek alacsony a cukorfoka, ilymódon a termelőket a kései éréstől származó minőségromlás miatt nem éri károsodás. az átvételt mindenhol igyekeznek meggyorsítani, s bár helyenként sorban állnak az átvevőhelyeken a gépkocsik és a fogatok, a termés fogadása mégis általában zavartalan. háromszáz tartálygépkocsi szállítja a szőlőt a pincékbe, a prések alá, és 270 vasuti kocsi is a brászatok rendelkezésére áll. a termelők és a felvásárlók szoros kapcsolatára jellemző, hogy 600 négyüzem kötött hosszulejáratu szerződést a pincészetekkel, amelyek most a nehéz helyzetben minden lehetséges módon segítenek partnereiken, egyebek között díjmentesen szállítódényeket adnak kölcsön, s ahol arra szükség van, feldolgozást vállalnak.

ha a szüretet további esőzések nem zavarják meg, úgy 10-12 napon belül a munka zömével elkészülnek. már csak néhány olyan terület van az országban, például eger és badacsonyi vidékén, ahol túlságosan sáros a talaj ahhoz, hogy újra kezdhessék a szüretelést. a talaj felszikkadása után ezeken a részeken is haladéktalanul hozzálatnak a szőlő szedéséhez. /mti/

13.25/ju

T. K. 05

- 23 -

bb 39 . sajtótájékoztató a belkereskedelmi fiatalok országos fórumáról

t kg/tm um ie cz

1974. október 24.

kétnapos országos fórumon vitatják meg a belkereskedelemben dolgozó fiatalok október 31-én és november 1-én, hogy a vendéglátóipari, az idegenforgalmi vállalatok, a ruhaipar és többek között az élelmiszerkereskedelem hogyan tudná fokozott mértékben, magas szinten kielégíteni a 30 éven aluli közönség sajátos igényeit. a tanácskozást a szervezési és vezetési tudományos társaság belkereskedelmi fiatal szakemberek bizottsága szervezi, a bizottság vezetői csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak a konferenciáról.

a tanácskozás megrendezésének különös jelentőséget ad az 1971-ben megjelent ifjúsági törvény, amely -mint ismeretes- felhívja a vállalatok, intézmények vezetőinek figyelmét: kiemelten foglalkozzanak az ifjúságot érintő különböző gondokkal. a fórumon elhangzó előadásokban a belkereskedelem fiatal szakemberei beszámolnak arról, hogy a kereskedelmi vállalatok eddig hogyan segítették elő az ifjúság jobb ellátását. jelentős eredmény például az ifjúsági divatbizottság tevékenysége, amely közvéleménykutatások nyomán előmozdította, hogy az ipar mindinkább adjon az ifjúság izlésének megfelelő korszerű, divatos cikkeket a kereskedelemnek; az elmúlt hónapokban már növekedett is a divatos áruk választéka.

a fórum néhány előadása az ifjúság táplálkozási szokásainak korszerűsítésével foglalkozik majd, feltárva azokat a lehetőségeket, amelyekkel a vendéglátóipari vállalatok az egészséges étkezés széleskörű elterjesztéséhez segítséget nyújthatnak. tanácsokat kaphatnak a vendéglátóipari vállalatok vezetői az „eszményi”, ifjúsági szórakozóhely kialakítására, ehhez az a fórumon ismertetésre kerülő felmérés szolgál alapul, amely ezer budapesti fiatal véleményét foglalja össze a szórakozóhelyekről.

a konferencián több mint 30 előadás hangzik majd el, s eddig 400-an jelezték részvételüket szerte az országból./mti/

.-.

- 24 -

13.33/um

10/14^{br}

felhasználható 17 óra után !!

b b 40. vasas képzőművészek kiállítása miskolcon

vid/um cz

1974. október 24.

a diósgyőri nagyüzemek bartók béla művelődési házában öntevékeny festő- és szobrász szakkör működik összesen több mint félszáz résztvevővel. a képzőművészeti szakkörök tagjai a diósgyőri lenin kohászati művek, valamint a diósgyőri gépgyár nagyjából fizikai dolgozóiból kerül ki. eddigi sikeres szereplésüket jellemzi, hogy mind a festő- mind pedig a szobrász szakkör elnyerte a „kiváló szakkör”, kitüntetését.

miskolc város felszabadulásának harmincadik évfordulója alkalmából a két szakkör tagjainak legjobb alkotásaiból csütörtökön kiállítás nyílt a miskolci rónai sándor megyei művelődési központban. a tárlaton több mint félszáz festményt és nyolc szobrot mutattak be a szakköri tagok./mti/

.-.

bb 41. a munkások élet- és munkakörülményeit vizsgálta a veszprém megyei tanács

vid/kz/gné um cz

1974. október 24.

veszprém megye városaiban a tanácsi bér-, és a tanácsi értékesítésű lakások csaknem 40 százalékát fizikai dolgozóknak utalták ki az elmúlt esztendőben - állapították meg a veszprém megyei tanács csütörtökön megtartott ülésén. a munkások élet- és munkakörülményeivel foglalkozó tanácskozáson a továbbiakban állást foglaltak amellelt, hogy a városok és a munkáslakta települések tanácsai rendeletben rögzítsék a nagycsaládok, a fiatal házaspárok és az alacsony jövedelműek elsőbbségét a lakáskiutalásoknál. egyetértett a testület azzal is, hogy a helyi tanácsok mérsékelt áron minél több közművesített teleket juttassanak a munkásoknak családiház építéséhez.

más vonatkozásban az ülésen rámutattak, hogy a megyében a munkások átlagbére 1973-ban 10.5 százalékkal emelkedett, s az idén további 4.6 százalékos növekedésre lehet számítani. a javuló életkörülményeknek köszönhető, hogy a megye kereskedelmi forgalmának negyötöde a városokban és a munkáslakta településeken bonyolódik. ezeken a helyeken a kereskedelmi forgalom az utóbbi években másfélszeresére emelkedett./mti/

.-.

- 25 -

14.00/um

10/14²⁰

bb 36. időjárásjelentés

-ju -cz

1974. október 24.

a meteorológiai intézet jelenti október 24-én, csütörtökön 14 órakor:

változékony idő

szárazföldünk nagy részének időjárását továbbra is egyetlen nagy kiterjedésű, több középpontú mérsékelt égövi ciklon határozza meg. ennek területén - így az alpok és a cseh-medence térségében, valamint a német-Lengyel síkságon - többfelé esik az eső. ugyancsak többfelé esik az eső a szovjetunió európai területének középső részén, sőt, a 60. szélességi körtől északra fekvő vidéken - ahol a hőmérséklet fagypont alatt van - helyenként havazik. derült, száraz, napos időt csak a fekete-tenger medencéjét övező területekről jelentenek. a kárpát-medence időjárása a következő 36 órában is változékony marad.

hazánkban szerdán az ország nyugati felén általában 4-9 órán át sütött a nap, ezzel szemben a pécs-kecskemét-hatvan vonaltól keletre fekvő területeken még a 2 órát sem haladta meg a napsütéses órák száma. a duna vonalától keletre többfelé esett az eső, azonban a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 5 mm-t. napközben a felhősebb keleti országrészben csak 7-11, a dunántulon viszont 12-14 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra keleten 5-7, máshol általában 0-5 fokig hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban egy-két helyen köd keletkezett. délelőtt keleten változóan felhős, a nyugati megyékben erősen felhős, vagy borult volt az ég, a dunántul nyugati részéről kisebb esőket jelentettek, a kékesen pedig gyengén havazott. a hőmérséklet 11 órára az erősen felhős nyugati megyékben csak 6-8, máshol viszont 9-12 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 8,8 fok volt, a százéves átlagnál 0,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig: nyugaton is felszakadozó felhőzet, később felhőátvonulások, ma még többfelé, pénteken már csak néhány helyen futó esővel, a magasabb hegyeken átfutó hózáporral, havasesővel. a hajnali és a reggeli órákban néhány helyen erős párásság, köd. többfelé megélénkülő, a dunántulon helyenként megerősödő nyugati, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0-5 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 10 fok körül.

/ folyt. köv. /

14.05/ju

161430

- 26 -

bb 36. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

távolabbi kilátások kedd reggeligü : változékony idő, időnként borultságig növekvő felhőzettel, többfelé eső, esetleg havas-eső. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 2-7 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 9-13 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 420 cm.

/mti/

.-.

bb 42. interju a szinparui külügyminiszterrel

t tf/mm um zs cz

1974.október 24.

a szinparui köztársaság külpolitikai törekvéseiről, a szocialista országokkal kiépülő együttműködéséről és a magyarországgal való kapcsolatok fejlesztéséről nyilatkozott budapesti látogatása során sz. radzsaratnam szingapuri külügyminiszter tóth ferencnek, az mti tudósítójának.

elmondta, hogy a vezető magyar államférfiakkal folytatott szívélyes és baráti légkörű tárgyalásai folytatását jelentették azoknak a kapcsolatoknak, amelyek voltaképpen 1966-ban a szingapuri miniszterelnök magyarországi látogatásával kezdődtek. magyarország és a függetlenségét 1965-ben elnyert szingapuri köztársaság kétoldalú kapcsolatai jók, s ugyanakkor - amint a mostani tárgyalásokon is bebizonyosodott - számos lehetőség van a kontaktusok további szélesítésére. a nemzetközi életben az utóbbi években felmerült és most is időszerű alapvető kérdéseket illetően - mondta sz. radzsaratnam - nincs jelentős különbség a magyar és a szingapuri álláspont között.

ami szingapur külpolitikáját illeti - mondta - abból kell kiindulni, hogy a szingapuri köztársaság kis ország, kevés természeti kincsrel rendelkezik. ezért fő külpolitikai célja, hogy biztosítsa az ország biztonságát és nemzetközi gazdasági kapcsolatait. ez lényegében azt jelenti, hogy baráti kapcsolatokat szeretnénk kiépíteni minden országgal.

/folyt.köv./

. 27 -

14.10/um

161430

bb 42./interju ...folyt./um

- a szingapuri köztársaság mindinkább törekszik arra, hogy kiépítse és fejlessze - politikai téren és gazdasági vonatkozásban egyaránt - kapcsolatait a magyar népköztársasággal és a többi szocialista országgal. ezt a célt szolgálta az előzőleg bulgáriában és jugoszláviában tett utam, magyarországi látogatásom és ezért utazom budapestről Lengyelországba is. a jövő esztendőben pedig más szocialista országokba kívánok ellátogatni.

Kitért arra is sz. radzsaratnam, hogy a nemzetközi életnek a hidegháborús időköt jellemző feszültségei, napjainkban oldódóban, mulóban vannak. viszont jelentkeznek olyan új problémák - különösen az iparilag erősen fejlett államok és a fejlődő országok között - mint a gazdasági megosztottság, egyes nemzetgazdaságok válsága. fel kell erre figyelni, mert az ilyen ellentmondások politikai, esetleg katonai konfrontációt szülnek. ezzel kapcsolatban a külügyminiszter utalt arra, hogy az ensz mostani közgyűlésén is elhangzottak - mind fejlődő, mind fejlett országok részéről - olyan felszólalások, amelyek voltaképpen gazdasági háborúval való közvetlen fenyegetőzésnek számítanak. az új problémák megoldásához először azok természetét kell megérteni - ez az első lépés. egy közmondást idézett a szingapuri külügyminiszter: „ezer mérföldes utazás is az első lépéssel kezdődik, s ha ez rossz irányba történik, a második lépés nagyobb, a harmadik még nagyobb hiba lesz, végül már nem lehet megtalálni a helyes irányt,„ az együttműködésért kívánó országoknak azért is kell megismerniük egymás álláspontját, hogy szándékaik ellenére ne keresztezzük egymás útját. ilyen tájékozódás is célja volt a mostani látogatásoknak.

a magyar-szingapuri kapcsolatokról többek között úgy nyilatkozott a miniszter: reméli, hogy fejlődő külkereskedelmi forgalmunk a jövőben tovább szélesedik, erre lehetőség van. véleménye szerint magyarország szingapuri kapcsolatainak fejlesztésével együtt előnyösen tudja formálni gazdasági érintkezését más délkelet-ázsiai országokkal is. /mti/

-. -

- 28 -

14.15/um

10/14/20

bb 45. négy vasutvonalon megindult a forgalom

1 kf/tr-ju 1e -cz

1974. október 24.

a MÁV vezérigazgatósága közli, hogy Bánréve-ózd, Jász-Árokszállás-Jászdózsa, Recsk-Verpelét, valamint Füzérkomlós-párháza között az árvíz miatt megrongálódott vasutvonalakat helyreállították, a négy vonalon a forgalom megindult.

Drégelypalánk-dejtár és Balassagyarmat-Ípolytarnóc között a forgalom szünetel. Kazincbarcika-Rudabánya között, ahol a vonalon egy ártéri hidat elmosott a sár, ugyancsak nem közlekednek a vonatok. a helyreállítás ezen a vonalon több napot vesz igénybe, mert a MÁV hidászainak ideiglenes hidat kell építeniök.

több vasutvonalon sebességkorlátozás mellett tartják fenn a forgalmat. az észak-magyarországi térségben a vasut pályafenn-tartó- és hidszolgálatá éjjel-nappal dolgozik a megrongált vasutvonalak helyreállításán. /mti/

-. -

bb 44. módosítás a hitelakció árulistájában

1 kf/mm-ju 1e -cz

1974. október 24.

a belkereskedelmi minisztérium - a magyar nemzeti bankkal és az OTP-vel egyetértésben - módosította az áruvásárlási hitelakcióban árusítható cikkek jegyzékét. a változás lényege, hogy ezentul nemcsak elektromos, hanem gázüzemű, tehát mindenfajta forgalomban lévő háztartási hűtőszekrény vásárolható részletre. korábban csak belföldi gyártmányú, most import is, vagyis mindenféle porszívó kapható a hitelakcióban. törölték viszont a jegyzékből - ezentul nem kapható részletre - a lemezzradiótort. /mti/

-. -

14.32/ju

10/15/10

- 29 -

bb 46. javult a fővárosi telefonhelyzet - kétezer elromlott állomás ismét működik

i kf/mm-ju ie -cz

1974. október 24.

a kétnapos esőszünet lehetővé tette a posta helyreállító brigádjainak zavartalan, folyamatos munkáját, amelynek eredményeként javult a fővárosi telefonhelyzet. a hét elején a beázott kábelek miatt elromlott több ezer telefonállomás közül kétezer ismét működik.

a megfeszített munka ellenére még mindig 2000-2.500 előfizetői állomásról nem lehet telefonálni, elsősorban a józsef, az óbuda, az erzsébet és a ferenc központ területén. beáztak a ferihegy irányába húzódó kábelek, a repülőtéri telefonforgalmat is csak kerelőúton tudják fenntartani. ezenkívül a ferenc-krisztina és a ferenc-lágymányos központok között is felmondta a szolgálatot egy-egy ugynevezett átkérőkábel, s ez némi tördést okoz az érintett központok közötti telefonforgalomban.

a budapesti távbeszélő igazgatóság ügyeleti szolgálatát - amely a hét eleje óta folyamatosan dolgozik a helyreállításokon - a kábelüzem és a hálózatépítés szakembereivel megerősítették; minden feltárt hibánál ott vannak. sok helyen azonban az ideiglenes megoldás - a kábelek szarítása - nem használ, most már csak a beázott vonalak egy-egy szakaszának cseréjével hozhatók helyre az üzemképtelen állomások. /mti/

-.-

kbb 47. ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

t pr/gg-ju zs -cz

1974. október 24.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek dinamikus bővülő kereskedelmi hálózata, számottevően fejlődő szolgáltató tevékenysége fontos, sok helyen alapvető szerepet tölt be a lakosság ellátásában - állapította meg csütörtöki ülésén az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. a palkó sándor elnökletével győriben tartott tanácskozáson a képviselők a fogyasztási szövetkezetek helyzetét elemezték.

/ folyt. köv./

14.42/ju

- 30 -

bb 47. / ülést tartott ... 1. folyt./-ju

bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese tájékoztatójában elmondotta, hogy az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alapvető feladata a falusi lakosság ellátása, tevékenységük kiterjed az ország minden lakott településére, 2950 községben kizárólag az áfész-ek üzletei működnek. dinamikus fejlődésüket bizonyítja, hogy 1973-ban több mint 58 százalékkal nagyobb kiskereskedelmi forgalmat bonyolítottak le, mint öt esztendővel korábban. forgalmuk tavaly elérte a 44,4 milliárd forintot, az egész ország belkereskedelmi bevételének 31 százalékát. hasonló adatok szólnak a vendéglátás fejlődéséről is: az áfész-ek 1973-ban elért 8,8 milliárdos vendéglátóipari forgalma 56 százalékkal volt magasabb az 1968-asnál. a szövetkezetek nemcsak kiskereskedelmi tevékenységet folytatnak, hanem termék-felvásárlást és értékesítést, feldolgozást, valamint ipari és szolgáltató tevékenységet is végeznek. az ország kereskedelmi egységeinek csaknem felét az áfész-ek üzemeltetik, jórészt a kisebb településeken, falvakban, községekben.

az utóbbi esztendőben mind több szövetkezetet nyitott üzletet városokban, iparvidékeken. tevékenységüknek ez a kiterjesztése helyeselhető, hiszen az állami terület- és településfejlesztési koncepciók a városokban is követelményként szabják meg a kiskereskedelem, a lakossági szolgáltatások fejlesztését. a fejlődés jelentős tényezője volt a szot, illetve a szövetség megállapodása, amely a munkások fogyasztási érdekvédelme, szolgáltatási igényeik jobb kielégítése, lakáskörülményeik javítása jegyében született.

kaz évek során differenciálódtak a szövetkezetek városi munkájának szervezeti keretei is. új áfész-ek alakultak például komlón, leninvárosban, ózdon, székesfehérvárott, gödöllőn és ajkán, ugyanakkor még ma sem működnek olyan jelentős ipari központokban, mint tatabánya, komárom, kazincbarcika, vagy százhalombatta. s amíg például szolnok, tolna és békés megye városaiban az áfész-ek kereskedelmi részesedése a 30 százalékot is eléri, addig ez az arány komárom megyében csak 2.6, nógrádban 2.9, baranyában pedig 8.6 százalék.

/folyt köv/
15.05/ny

-31-

bb 47. / ülést tartott2.folyt/ny

az éfész-ek bolti és vendéglátóipari forgalma a városokban 1968 és 1975 között várhatóan több mint háromszorosára emelkedik. a városi forgalom összetételének kedvező irányu fejlődésére utal, hogy a szövetkezeti bolti kiskereskedelemben az 1970-1973 között elért forgalomművekedésből több mint 42 százalékkal az iparcikk-áruházak részesedtek.

az utóbbi években jelentősen fejlődött a városi székhelyű éfész-ek kiskereskedelmen kívüli tevékenysége: a városi szövetkezetek adják ma már az összes éfész felvásárlási árbevételének 37.4 százalékát, az ipari teljesítményérték 37.1 százalékát, s a szolgáltatási tevékenység csaknem 50 százalékát. a kecskeméti „univer”, éfész például keresett konzerveket ad a piacnak, a mezőkövesdi éfész ruhatisztító szalonnal bővítette szolgáltatási körét, a keszthelyi és a siófoki éfész sütőüzemeket létesített, a győri szövetkezet tevékenységében pedig mind jelentősebb az építő-és építőanyagipari munka.

az előterjesztést követő vitában felszólalt dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár is. rámutatott, hogy az új szövetkezeti törvény számottevően megnövelte az éfész-ek önállóságát, s a korábbinál jóval tágabb teret nyitott kezdeményező készségüknek. hozzájárult az előrelépéshez, hogy feloldották a fogyasztási szövetkezetek és az állami kereskedelem közötti területi elhatárolását, megnövekedett a szövetkezetek öntevékenysége. a fejlődés iránya adott, nagyobb gondot kell azonban fordítani a gazdálkodás ellenőrzésére - hangsúlyozta az államtitkár. ez elérhető az ellenőrzés erősítésével, a tanácsok törvényességi felügyeletének hatékonyabbá tételével.

az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alapvető feladata - huzta alá dr. sághy vilmos - a falusi lakosság ellátása, s mindenekelőtt e cél érdekében kell kamatoztatniuk anyagi lehetőségeiket is. el kell érni, hogy korszerűbbek legyenek a falusi üzletek technikai felszerelése, gépei, s azt, hogy a nagykereskedelem folyamatosan szállítsa ezekbe a boltokba az ugynevezett napi cikkeket. természetesen jó, ha a szövetkezetek a városokban is nyitnak üzleteket, fokozottan kell azonban ügyelni arra, hogy terveiket összehangolják az állami, tanácsi elképzelésekkel.

15.10/ny /folyt köv/

-32-

Tb Isur

bb 47. / ülést tartott3.folyt/ny

a falusi ellátás javításának fontosságát hangsúlyozták a vitában felszólaló képviselők is, hozzátéve, hogy a városokban az éfész-ek tevékenysége a választékot bővíti, színesíti, s versenyre ösztönzi az állami kereskedelmet. a bizottság tagjai megállapították: az elmúlt esztendőben a szövetkezeti kereskedelem gyorsabban fejlődött az államinál, s ebben az is közrejátszott, hogy az éfész-ek anyagi lehetőségeit alaposan megtoldották a tagok befizetései, a cél-részjegyek, a különböző tagkülcsönök. az éfész-ek városi tevékenységében azt tartották különösen fontosnak, hogy boltjaik segítik a munkáslakta negyed/ peremkerületek ellátását, könnyítik a dolgozó nők bevásárlásait. ^{Lebu,}

a vitában felszólalt dr. révay zoltán, pázsit árpád, kerkay andorné, dr. novák pálné, bollók józsefné, mokri pál, támas jános, zámbo józsef, rameisl ferencné és molnár istván országgyűlési képviselő. palkó sándor zárszava után a bizottság tagjai ellátogattak a győri éfész több üzletébe, kereskedelmi és vendéglátóipari egységébe./mti/

bb 50. budapestre érkezett

k ro/gk/ny zs -cz

1974 október 24.

a brnói operaház négy vezető szólistája: vilem pribyl, jiri olejnicek, jarmila pavlicová és magdalena blahusiaková. pénteken az operaház „jenufa”, előadásának főszerepeiben lépnek fel./mti/

bb 51. jancsó adrienne előadói estje

i ro/sza/ny zs -cz

1974 október 24

jancsó adrienne „muзыкáló versek”, címmel november 4-én fél 8 ókor a korona cukrászdában / 1. díszter 16 / előadói estet tart. műsorán az ómagyar mária-síralomtól ady endréig azok a versek szerepelnek, amelyek gazdagon fejezik ki a magyar nyelv sajátos muзыкáját. az irodalmi színpad által rendezendő műsorban pertorini rezső gordonkaművész is fellép, aki többek között bach g-dur preludiumát adja elő./mti/

15.15/ny

-33-

Tb 1600

bb 48. megkezdődtek a ix. orvos és gyógyszerész napok sümegen - tudományos tanácskozás az urbanizáció okozta megbetegedésekről

vid szb -cz

1974. október 24.

sümegen, a petőfi filmszínházban csütörtökön megkezdődtek a ix. veszprém megyei orvos és gyógyszerész napok. a megnyitó ünnepségen szász andrás, a veszprém megyei tanács elnökhelyettese mondott beszédet. ezt követően két szekcióban megkezdődtek az urbanizáció egészségügyi hatásával és a daganatos megbetegedések gyógyításával kapcsolatos tudományos előadások.

- a háromnapos tudományos tanácskozás első előadását dr. lipcsey attila, a sümegi kórház osztályvezető főorvosa tartotta, a veszprém megyében tapasztalt urbanizációs problémák idegorsói vonatkozásairól. elmondotta, hogy a rendkívül gyors városiasodási folyamat miatt, veszprém megyében fokozott mértékben jelentkeznek az urbanizáció okozta megbetegedések. veszprém megye lakóinak már több mint fele a dinamikusan fejlődő hét városban és számos városias jellegű nagy községben, valamint ipartelepen lakik. a gyors iparfejlesztés következtében egyre több falusi lakó válik egy-egy iparcentrum lakójává. e rendkívül egészséges fejlődési folyamatnak azonban számos negatív egészségügyi hatását tapasztalták.

veszprém megye kórházaiban - mint mondotta - 1971-ig nem volt idegosztály. az azóta sümegen létrehozott idegosztályon ez-ideig több mint hatezer beteget kezeltek. megállapították, hogy a különböző idegmegbetegedések nagyrésze a megváltozott életkörülményekre vezethető vissza. azok a személyek, akik falun sokat tartózkodtak, szabadban, városba kerülve - a munkaidő eltöltése után - a lakásban, legtöbbször a televízió mellett töltik el szabadidejüket nagy részét. a városba került emberek egy része alvás, séta, sport és szabadban tartózkodás helyett különösen sok gyógyszert, szeszt és koffeint fogyaszt. ez a helytelen szokás - mint hangoztatta - egy idő után különböző idegmegbetegedésekhez vezet. ezért a megelőzés érdekében felhívta a több mint 600 egészségügyi szakember figyelmét az ismeretterjesztés fontosságára.

15.30/dzb

131600

-. -

-34-

bb 49. gyorsítja a mezőgazdasági szállító és betakarító eszközök gyártását a hódgép

vid szb -cz

1974. október 24.

az időszerű mezőgazdasági munkák segítségére, husz százalékkal meggyorsították az őszi betakarításra, szállításra szolgáló gépek gyártását, illetve elszállítását a hódgép dolgozó. ez azt jelenti, hogy a jelenleg gyártott billenős szállító-kocsikból az eddigi napi 10-11 helyett a következő napokban már átlagosan 13-14-et adnak át a mezőgazdasági nagyüzemeknek. különösen jelentős ez azoknak a terményszállító kocsiknak az esetében, amelyeknek az árát ideiglenesen leszállították, s így fokozottan megnőtt irántuk a kereslet. ezek mellett a különféle műtrágyaszóró- és más talajerőutánpótlást szolgáló gépek gyártását is meggyorsították úgy, hogy a csaknem másfélezer ilyen eszközt a november 10-i határidő helyett már október végén átadják rendeltetésüknek. az ilyen fajta eszközök gyártását - a vállalaton belüli rendkívüli műszaki, szervezési intézkedések mellett - nagyban segíti egyik kooperációs partnerük, az ndk-beli fortschitt-cég, amely soron kívüli hegereltacél szállításokkal járult a hódgép alapanyagellátási gondjainak enyhítéséhez.

nagy segítséget nyújtanak a mezőgazdaságnak az osztrák-magyar koprodukcióban készülő hamster-major nevű rendfelszedő-önrakodó pótkocsik kiszállítási ütemének gyorsításával is. ezek sok ember munkáját elvégzik önmaguktól, illetve a vontató traktorról vezérelve: így emberi beavatkozás nélkül felszedik, fel-darabolják, s vagonnyi méretű rakodóterükön sorbarakják a levágott szálaskarmányt, kukoricaszárakat, répalevelet és más takarmányfélét. a kirakodást is saját lehordószerkezetükkel önmaguk látják el. az év végéig hatszázat adnak át a mezőgazdasági nagyüzemeknek. a mezőgazdaságnak az idén összesen ötezer különféle szállító és betakarítóeszközt adnak át gyorsított ütemben. erre most a vállalat hetven szocialista brigádja külön felajánlást tett, vállalva, hogy szabadszombatokon, vasárnapokon dolgoznak szükség esetén, s ugyanígy rendelkezésre állnak a munka közben meghibásodott gépek kijavításában. /mti/

15.38/szb

131615

-35-

bb 60. fock jenő fogadta trygve brattelit

t tf/gné szb zs -cz

1974. október 24.

fock jenő, a minisztertanács elnöke csütörtökön az országházban fogadta trygve bratteli norvég miniszterelnököt.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón jelen volt nagy jános külügyminiszterhelyettes, lugossy jenő, a magyar népköztársaság oslói nagykövete, valamint tor stokke, a norvég királyság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 52. omlás istván-aknán

vid/kz/ny -cz

1974 október 24

omlás történt csütörtökön reggel fél tízkor a mecseki szénbányák pécs-bányaüzeméhez tartozó istván-akna negyedik szintjén. az omladék maga alá temette rónaki jános 26 éves és neubauer károly 34 éves vájárokát. a bajbajutott emberek mentése nyomban megindult. neubauer károlyt rövid időn belül sikerült kiszabadítani. a pécsi 400 ágyas klinikára szállították. az állapota nem életveszélyes. rónaki jános 11 órára érték el, de akkor már halott volt.

a baleset ügyében a kerületi bányaműszaki felügyelőség vizsgálatot indított. /mti/

--

bb 53. ,, a város ifju érdemes polgára ,, - kitüntetést alapított miskolc megyei város tanácsa

vid/fm/ny -cz

1974 október 24

a ,, fiatalok miskolcért - miskolc a fiatalokért ,, mozgalom keretében a város fiataljai jelentős társadalmi munkával, kulturális programok, ifjúsági klubok szervezésével vesznek részt a város életében. ezért a városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén úgy döntött, hogy az ifjúság példamutató helytállásának elismeréseként évente egy fiatalnak ,, a város ifju érdemes polgára ,, címet adományozza és e kitüntetést a város felszabadulásának évfordulóján, minden év december 3-án adják át. a cím viselésének joga a kitüntetettet az adományozástól két évig illeti meg. /mti/

--

15.43/ny

-36-

bb 55. az aerofila 74

t kf/pá/ny sl -cz

1974 október 24

nemzetközi légiposta-bélyeg kiállítás és a nemzetközi szövetség, a fisa kongresszusa alkalmából rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter csütörtökön fogadást adott a bélyegmúzeumban a kiállításon és a kongresszuson résztvevő külföldi vendégek tiszteletére. /mti/

--

bb 54. megkezdték az árvizkárok helyreállítását visontán

vid/kz/ny -cz

1974 október 24.

csütörtökön megszűnt a visontai thorez külfejtéses bányauzemet fenyegető árvizveszély. a kiesés pótlására, illetve a termelés növelésére rendkívüli intézkedéseket tettek, s ezek eredményeként a visontai bányászok csütörtökön már mintegy 17.000 tonna szenet termeltek, s ezzel csaknem megduplázták az előző napi teljesítményt. egyidejűleg a földkotrógépek is újra munkába álltak és ezen a napon mintegy 60.000 köbméter meddőt takarítottak el a szénrétegről. a visontai bányászok helytállásának köszönhető, hogy a gagarin erőmű csütörtökön már 500 megawatt terheléssel fejleszthette a villamosenergiát.

a thorez külfejtéses bányauzemben egyidejűleg megkezdték az árviz által okozott súlyos károk fölmérését és helyreállítását. különösen nagy pusztítást végzett a hegyi patakok leáramló vize a bánya uthálózatában és a vízügyi berendezéseiben. a víz mintegy 12 kilométeres szakaszon megrongálta a vízelvezető csatornákat, a bányát szegélyező bene-patak betonfalait több helyen szétfeszegette és elsodorta a hatalmas erejű árviz. a széntermelés gondjait fokozza, hogy az utak megrongálódása miatt a szállító járművek nem tudják megközelíteni a bányaművelő gépeket. a bányászok térdigérő sárban gyalogosan szállítják az üzemanyagot és az alkatrészeket, hogy a termelés folyamatosságát biztosítsák. /mti/

15.48/ny

-37-

bb 56. rendkívüli járatok a temetői forgalomban

s/ny zs -cz

1974 október 24.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy október 26-án, 27-én, 28-án, 29-én, 30-án, 31-én, november 1-én, 2-án, 3-án a temetői forgalomban rendkívüli járatokat közlekedtet.

október 26-án, 27-én és november 1-én, 2-án, 3-án 8 órától 18 óráig az autóbuzs közlekedés:

a 18/a óbuda, árpád-híd - óbudai temető között, a 68-as kispeszt élmunkás lakótelep - legényrózsa utca között, a 68-/b jelzésű a XIX. kerület kossuth tér - X. kerület legényrózsa utca között, a 73/y- jelzésű a bosnyák tér - rákospalotai temető között, a 95/a jelzésű baross tér - új köztemető főbejárata között, a 108-as a március 15-e tér - farkasréti temető, sasadi utca között, a 130-as a keleti pályaudvar - megyeri temető, szondy utca között, a 196-os a váci utca - erdőkerülő utca között, az r/1 jelzésű a frangepán utca - új köztemető II. körönd között, az r/2 jelzésű az Őrs vezér tér - ilona telep, újtemető között, az r/3 jelzésű rákosszentmihály máv-állomás - ilona telep, újtemető között jár.

villamos közlekedés: a 28/y jelzésű a festetics utca - új köztemető között, a 37-es a józsef körut - újköztemető között, a 42/b jelzésű a nagyvárad tér - tóth árpád utca között, az 59/a jelzésű a moszkva tér - farkasréti temető között közlekedik.

október 28-án, 29-én, 30-án és 31-én, 8.30 órától 18.00 óráig az autóbuzs közlekedés:

a 18/a jelzésű óbuda, árpád-híd - óbudai temető között, a 68-as kispeszt, élmunkás lakótelep - legényrózsa utca között, a 95/a jelzésű a baross tér - újköztemető főbejárata között, a 108-as a március 15. tér - farkasréti temető - sasadi utca között, a 130-as a keleti pályaudvar - megyeri temető / szondy utca / között, a 196-os a váci utca - erdőkerülő utca között jár.

villamos közlekedés: a 37-es a józsef körut - újköztemető között, az 59/a jelzésű a moszkva tér - farkasréti temető között közlekedik.

a 95-ös autóbuzs-járat kocsijai október 26-tól november 3-ig a gyömrői utca felé a sarkert utca helyett a maglódi uton át közlekednek.

az r/1, r/2 és r/3 jelzésű autóbuzsokon a viteldíj 3.- ft, a bérletek és az utazási igazolványok nem érvényesek. /mti/

--

16.15/ny

-38-

16^{us}

bb 57. az ikarus fiataljai nyerték a szakmai versenyt

i ni/sza/ny sl -cz

1974 október 24

dr. betlej sándor kohó-és gépipari miniszterhelyettes csütörtökön az ikarus gyárban átadta a díjakat a járműipar szakmai versenyében győztes fiataloknak. huszonhét esztergályos és lakatos mérte össze tudását szakmai és politikai ismeretekből az elmúlt három napon. a lakatosok versenyét tófalvi károly, az esztergályosokét bíró márton az ikarus ifju szakmunkásai nyerték. mindketten elnyerték a kgm kiváló dolgozója kitüntetését, ezen kívül hat-hatezer forint pénzdíjazást kaptak és külföldi üdülésben részesülnek. a két második helyezett miniszteri dicséretet, négyezer forintot és külföldi utazást kapott, a két harmadik helyezettet kétezer forinttal és külföldi utazással jutalmazták. az egyéni győzelmek mellé az ikarus fiataljai nyerték a csapatversenyt is. /mti/

--

bb 58. optikai tanácskozás

vid/kz/ny -cz

1974 október 24

csütörtökön a jegyzőkönyvek aláírásával befejeződött a szocialista országok harmadik optikai tanácskozása. a magyar optikai művek mátészalkai gyárában lezajlott megbeszélésen nyolc szocialista ország szakemberei tárgyaltak a gyártási, az értékesítési, együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről a szemüveglencse és keret készítésében.

a tárgyalások szüneteiben a résztvevők megtekintették a mómátészalkai gyárat és az alkalmi kiállítást, amely a magyar ipar e témával kapcsolatos termékeit mutatta be a vendégeknek. /mti/

--

bb 59. csabai kálmán kiállítása egerben

vid/ny -cz

1974 október 24

egerben a rudnay gyula teremben csütörtökön délután megnyitották csabai kálmán munkácsy-díjas festőművész kiállítását. a tárlaton a művész mintegy 30 alkotása látható. /mti/

16.30/ny

-39-

16^{sc}

bb 61. megkezdődtek a magyar-norvég tárgyalások

t tf/gné/ny zs la

1974 október 24

csütörtök délután az országház minisztertanácsi termében megkezdődtek a magyar-norvég tárgyalások.

a tárgyalásokon résztvevő magyar tárgyalócsoporthoz fock jeno, a minisztertanács elnöke vezet. tagjai: dr. szekér gyula nehézipari miniszter, nagy jános külügyminiszterhelyettes, lugossy jeno, a magyar népköztársaság oslói nagykövete, forgács egon, a külügyminisztérium főosztályvezetőhelyettese, tóth ferenc, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőhelyettese és czeglédi jános, a külügyminisztérium referense.

a norvég tárgyaló csoport vezetője trygve bratteli miniszterelnök. tagjai: ingvald ulveseth iparügyi miniszter, tor stokke, a norvég királyság budapesti nagykövete, kjell kristensen, a miniszterelnöki hivatal államtitkára, kjeld vibe vezérigazgató, a külügyminisztérium politikai főosztályának vezetője, bue brun vezérigazgató, a külügyminisztérium gazdasági főosztályának vezetője, dagfinn stenseth, a külügyminisztérium osztályvezetője és bjarne lindström nagykövetségi másodtitkár.

a tárgyaláson a két ország kapcsolatairól és időszerű nemzetközi kérdésekről folytattak eszmecserét./mti/

-.-

bb 62. angol festőművész kiállítása

t nm/gné/ny zs la

1974 október 24

csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai kiállítótermében megnyílt jean-georges simon magyar származású angol festőművész bemutatója. a november 10-ig nyitvatartó tárlatot, amelyet a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közösen rendeznek, vity ottó műtörténész, a kiállítási intézmények művészeti vezetője nyitotta meg.

jean-georges simon a hat évvel ezelőtt elhunyt festőművész a fasizmus elől menekülve hagyta el magyarországot, s telepedett meg angliában. mostani budapesti kiállítása mintegy fél-évszázados művészeti tevékenységébe nyújt bepillantást. a neves festőművész, aki londonban, zürichben s a világ számos nagyvárosában szerepelt a nyilvánosság előtt képeivel, utoljára 1938-ban állított ki budapesten./mti/

16.43/ny

-.-
-40-

1400

bb 63. sajtótájékoztató az árvizi-belvizi helyzetről

t jf/mné szb sl la

1974. október 23.4

az országos vízügyi hivatal illetékesei csütörtökön tájékoztatták az újságírókat az esőzések következtében kialakult árvizi-belvizi helyzetről. az időjárás az elmúlt 24 órában - a korábbihoz képest - kedvezőbbre fordult, a tiszta vízgyűjtőjéből nem jelentettek nagyobb csapadékot, mindössze 5-15 milliméternyi esőt mértek. az országos csapadékátlag 5 milliméter alatt maradt.

az árviz elleni védekezés az északmagyarországi térségben változatlan erővel folyik. kedvező jel, hogy a térség vízrendszerein megkezdődött, illetve folytatódott az apadás. a tarna és a zagyva végig apad, ugyanugy, mint a sajó és a hernád felső szakasza /a hernád alsó szakasza áradásban van/. a bodrogra a víznívó nem változott, a folyó szintje meghaladja az eddigi maximumot, felsőberekkinél például 40 centiméterrel. a vízügyiieknek ez a folyó okozza a legtöbb gondot, a tartósan magas vízállás ugyanis túlságosan igénybe vette a töltéseket, emiatt szünet nélkül erősíteni kell a védvonalakat. áradásban van a tiszta, amelyet a beérkező mellékfolyók vize duzzaszt fel és balparti mellékfolyói, a kraszna, a fekete-körös, valamint a hortobágy-berettyó csatorna. a duna egyes mellékfolyóin kisebb árhullám vonul végig, ezért néhány helyen készültséget rendeltek el.

jelenleg 13 folyó védvonalán, a tiszavölgy 9, és a duna-völgy 4 folyója mentén tartanak fent készültséget. a védekezés súlypontja főleg a bodrogra tolódott el, itt harmadfoku készültség van, miután a helyzet itt még nem konszolidálódott. /a folyónak csak a balparti szakaszán van töltés, a jobb parton nincs kiépített gát, itt ugynevezett magaspart van./ harmadfoku készültség van még a sajón, ahol szakaszos, tehát helyenkénti védművek vannak a jobb- és a balparton és sok helyen magas-parttal övezett ártérre, nyílik, a folyó. a sajó alsó szakaszán intenzív a védekezés, hasonló a helyzet a hernádon, ahol szintén az alsó szakaszra összpontosították az erőket. a zagyván az alsószakaszon harmadfoku a készültség. másodfoku a készültség a tiszavölgyben a kraszna mentén, a tiszán tokaj és tiszafüred között, valamint a zagyva torkolati szakaszán. elsőfoku készültséget tartanak fent a tiszán, tiszafüred - szolnok között, a hortobágy-berettyó-főcsatorna felső részén és a fekete-körös védvonalán. lényegesen könnyebb a helyzet a dunavölgyben, harmadfoku készültség csak az ipoly mentén, másodfoku készültség a zalán és a síócsatornán, valamint elsőfoku készültség a rába első szakaszán és a tarcal menti védvonalon van. az összesítés szerint készültséget tartanak fenn összesen 1400 kilométeren. ezzel kapcsolatban az elmúlt 24 órában annyi változás történt, hogy a tiszta menti védvonalon a zalán és a síócsatornán erősítették a szolgálatot, a zagyván, a hatvan feletti szakaszon megszűnt a készültség, máshol pedig mérséklődött a készenlét foka.
/folyt.köv./

-41-

1410

bb 63. /sajtótájékoztató... 1. folyt./-szb

az árvízvédelem műszaki munkálatainak rendeltetése az elmúlt 24 órában nem változott meg, továbbra is a védővonalak magasztása, illetve az átázások megszüntetése ad munkát mintegy 10 ezer embernek, 850 járműnek és gépnek. a védekezésre egy nap alatt 74 000 zsákot, 300 tonna követ és 7 500 négyzetméter fóliát használtak fel. az ovh hét árvízvédelmi műszaki alakulata dolgozik a folyók mentén.

az illetékesek tájékoztatást adtak arról az „olajhullám-ról”, amely a sajón halad lefelé; 1 500 tonna olaj van a folyóban, ennek 10 százaléka a partok mentén már lerakodott, fele a felszínen uszik, 40 százaléka pedig a vízszint alatt ugynevezett emulzióban van. az olajszennyeződést a tiszán fogják meg, mégpedig a kiskörei vizlépcső felett mintegy 6 kilométerrel, a tiszta 410 és 416-os folyamszelvényében. itt uszályokat állítottak keresztbe, 420 méternyi ugynevezett merülőfalat feszítettek ki, s 50 köbméternyi perlitet szórnak a folyóba. a vegyi anyag felissza az olajat, s az így képződő masszaserü anyagot „kiemelik, a folyóból. ez a művelet 140 embernek, 85 teherautónak és 23 vizijárműnek ad munkát.

az árvíz 1,2 millió ember által lakott területet érint az országban, mintegy félmillió ember vízellátásánál közvetlenül vagy közvetve gondot okoz. a saját alatt egy vízvezeték eltörtött, ózd vízellátását ezért egy másik csőrendszeren át biztosítják, nem teljes mennyiségben. borsodban egy vízművet leállítottak, emiatt kazincbarcika térségében takarékosági intézkedésekre került sor. miskolcon is műszaki intézkedéseket hoztak, a tapolcáról és a lillafüredről érkező víz azonban elegendő lesz a lakosság ellátásához, megfelelő klórozásra és házi forralásra azonban szükség van. balassagyarmat ipoly-árteri részén 16 kutat kellett lezárni, ily módon egynegyedére csökkent a rendelkezésre álló vízmennyiség. a hiány részbeni pótlására három vitzisztítóköcsit irányítottak a térségbe, de még így is megfelelő vitzakarákoságra van szükség. a síroki vízmű kutját szintén le kellett zárni, helyettesítésére a vízszolgáltatás biztosítására tisztítóberendezést helyeztek üzembe.

a kitelepítésekkel, illetve mentésekkel kapcsolatban bejelentették: eddig összesen 8.030 főt költöztettek ki lakásából, közülük 4.300-an ideiglenesen más helységbe települtek át, a többiek a település magasabb helyén kaptak szükség-szállást. csütörtökön délelőtt 10 óráig 552-en visszaköltöztek otthonukba, 4.300-an pedig délután kezdték meg a hazatelepülést. eddig 115 lakást kellett életveszélyessé nyilvánítani, zömében régi öreg épületeket.

ötvenháromezer hektáron belvizi borítja a földeket, az apasztásra másodpercenként összesen 200 köbméter teljesítményű szivattyukat, vízemelő rendszereket helyeztek üzembe. /mti/

16.58/szb

-42-

14

bb 66. ankét az ifjúság lakáshelyzetéről

t ro/s/ny zs la

1974 október 24

az ifjúság lakáshelyzetéről tanácskoztak csütörtökön budapesti és vidéki vállalatok, kisz-szervezetek képviselői, továbbá a szot, a szövosz, az otp és a különböző szintű tanácsok küldöttei a marcibányi téri ifjúsági házban. az állami ifjúsági bizottság titkárságának rendezésében lezajlott összejövetel résztvevői arra kerestek választ, hogy a fiatalok lakásgondjait milyen eszközökkel lehet hatékonyan enyhíteni.

lugosi gábor, az állami ifjúsági bizottság titkárhelyettese beszámolójában egyebek között elmondotta, hogy a tapasztalatok szerint az elmúlt években a fővárosban a fiatalok számarányuknál kisebb, vidéken nagyobb mértékben jutottak új lakásokhoz. örvendetes, hogy mind következetesebben érvényesül az előírás, amely szerint a lakások elosztásánál előnyben kell részesíteni a fiatal házasságokat, mindenekelőtt a fizikai dolgozó fiatalokat.

a vállalatok az elmúlt három év alatt 17.000 lakás építését támogatták. ezeknek az otthonoknak mintegy 50-60 százalékát szintén fiatal házasságok kapták. a munkáslakás-építés segítésére életbeléptetett rendelkezések kedvező feltételeket teremtettek a viszonylag kisebb megtakarítással rendelkező munkásfiatalok lakásgondjainak megoldásához is. / a készpénz-előtörlesztés körülbelül 20.000 forint, s a havi törlesztés - a kamattal együtt - körülbelül 500 forint/. összességében a negyedik ötéves terv eddig eltelt időszakában - különféle formákban - körülbelül 90.000 fiatal jutott új otthonhoz.

az állami ifjúsági bizottság titkárságának véleménye szerint a lakásigények gyorsabb ütemű kielégítését komplex intézkedések segíthetik. ezek lehetőséget nyújthatnának arra, hogy - a fiatalok anyagi helyzetétől függően - differenciáltan állapítsák meg az induláskor befizetendő összegeket, s a törlesztésnél is tekintettel legyenek az érintettek eltérő helyzetére. kedvezményes hitelfeltételekkel lehetne segíteni a bútort vásárlásokat, a főbb berendezési tárgyak beszerzését is.

/folt köv/

-43-

lro

bb 66. / ankétfolyt/ny

a beszámolót követő vitában a felszólalók elmondták: az ifjúsági lakásépítési akció kiszélesítését többek között az nehezíti, hogy kevés a közművesített telek. a helyzeten átmenetileg javíthatna, ha a jelenleg más szervek tulajdonában lévő, de a közeljövőben beépítésre nem kerülő közművesített telkeket átadnák az ifjúsági lakásépítő szövetkezetek részére. többen rámutattak, hogy az építkezések megkezdését nagyon sok esetben a hiányos területelőkészítés késlelteti. fontos lenne tehát, hogy az építők és az építetők lelkiismeretesen, körültekintően készüljenek föl a munkákra. a vitában szó esett arról is, hogy a munkáslakás-építési akció a legkedveltebb magánlakás-építési forma. bővítését azonban - elsősorban a kisebb vállalatoknál - az anyagi fedezet elégtelensége is gátolja. ezzel kapcsolatban rámutattak, hogyha a szerényebb pénzkeretekkel rendelkező vállalatok összefognak, fokozatosan kielégíthetik legjobban rászoruló dolgozóik igényeit./mti/

-. -

bb 64. a nemzetközi beruházási bank

s/ny sl la

1974 október 24

és a nemzetközi gazdasági-együttműködési bank tanácsulésairól csütörtökön moszkvából hazaérkezett a magyar küldöttség, amelyet dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke vezett./mti/

-. -

bb 65. kgst tanácskozás budapestben

i jf/sl/ny la

1974 október 24

a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának gépesítési és automatizálási állandó munkacsoportja október 21-24-e között budapestben tartotta vi.ülését. az ülésen megvizsgálták a munkacsoport ideai munkáját, és áttekintették 1975 legfontosabb feladatait. az élelmiszeripari vállalatok az együttműködés eddigi tapasztalatai alapján munkaprogramot dolgoztak ki a következő évekre. a munkacsoport összeállította az élelmiszeripar anyagi-műszaki bázisának biztosítására kialakított együttműködés 1976-1980 évi programját./mti/

17.10/ny

-44-

1725

bb 67. svéd külügyi államtitkár budapestben

s szb zs la

1974.október 24.

sverker astrom svéd külügyi államtitkár - marjai józsef külügyi államtitkár meghívására - csütörtökön a két külügyminisztérium közötti hivatalos megbeszélések folytatására hazánkba érkezett. /mti/

-. -

bb 69.

bb 69. a muzeumi uttörő-pályázat eredménye

i me/sza szb zs la

1974. október 24.

muzeális értékű néprajzi, mezőgazdasági, ipartörténeti tárgyakat gyűjtöttek az uttörők az 1973-74-es tanévben az uttörő szövetség, a központi muzeumi igazgatóság és a méh tröszt által meghirdetett muzeumi pályázat során. első díjat nyert az esztergomi 791-es kanizsai dorottya uttörőcsapat, /bárhidai gyuláné pedagógus irányításával/, amely értékes régészeti tárgyakat, a kemenes kápolnai /vas megye/ 4945-ös mező imre uttörőcsapat /esztergályos jeno iskolavezető irányításával/, amely xix. századi könyvritkaságokat, mezőgazdasági és borászati eszközöket, írásos emlékeket, ipari eszközöket gyűjtött. a második díjat nem adták ki. harmadik díjat nyert a szakolyi /szabolcs-szatmár megye/ 2906-os ságvári endre uttörőcsapat és a budapesti 5492-es kupper béla uttörőcsapat. többen jutalomban, illetve dicséretben részesültek.

a díjakat, jutalmakat a budapesti nyerteseknek csütörtökön adták át az uttörő szövetség budapesti elnökségén, a vidékieket a következő napokban adják át.

/folyt.köv./

-45-

1725

bb 66. / ankétfolyt/ny

a beszámolót követő vitában a felszólalók elmondták: az ifjúsági lakásépítési akció kiszélesítését többek között az nehezíti, hogy kevés a közművesített telek. a helyzetet átmenetileg javíthatna, ha a jelenleg más szervek tulajdonában lévő, de a közeljövőben beépítésre nem kerülő közművesített telkeket átadnák az ifjúsági lakásépítő szervezetek részére. többen rámutattak, hogy az építkezések megkezdését nagyon sok esetben a hiányos területelőkészítés késlelteti. fontos lenne tehát, hogy az építők és az építetők lelkiismeretesen, körültekintően készüljenek föl a munkákra. a vitában szó esett arról is, hogy a munkáslakás-építési akció a legkedveltebb magánlakás-építési forma. bővítését azonban - elsősorban a kisebb vállalatoknál - az anyagi fedezet elégtelensége is gátolja. ezzel kapcsolatban rámutattak, hogyha a szerényebb pénzkeretekkel rendelkező vállalatok összefognak, fokozatosan kielégíthetik legjobban rászoruló dolgozóik igényeit./mti/

-. -

bb 64. a nemzetközi beruházási bank

s/ny sl la

1974 október 24

és a nemzetközi gazdasági-együttműködési bank tanácsuléseiről csütörtökön moszkvából hazaérkezett a magyar küldöttség, amelyet dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke vezetett./mti/

-. -

bb 65. kgst tanácskozás budapestén

i jf/sl/ny la

1974 október 24

a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának gépesítési és automatizálási állandó munkacsoportja október 21-24-e között budapestén tartotta vi.ülését. az ülésen megvizsgálták a munkacsoport idej munkáját, és áttekintették 1975 legfontosabb feladatait. az élelmiszeripari vállalatok az együttműködés eddigi tapasztalatai alapján munkaprogramot dolgoztak ki a következő évekre. a munkacsoport összeállította az élelmiszeripar anyagi-műszaki bázisának biztosítására kialakított együttműködés 1976-1980 évi programját./mti/

17.10/ny

-44-

1728

bb 67. svéd külügyi államtitkár budapestén

s szb zs la

1974.október 24.

sverker astrom svéd külügyi államtitkár - marjai józsef külügyi államtitkár meghívására - csütörtökön a két külügyminisztérium közötti hivatalos megbeszélések folytatására hazánkba érkezett. /mti/

-. -

bb 69.

bb 69. a muzeumi uttörő-pályázat eredménye

i me/sza szb zs la

1974. október 24.

muzeális értékű néprajzi, mezőgazdasági, ipartörténeti tárgyakat gyűjtöttek az uttörők az 1973-74-es tanévben az uttörő szövetség, a központi muzeumi igazgatóság és a méh tröszt által meghirdetett muzeumi pályázat során. első díjat nyert az esztergomi 791-es kanizsai dorottya uttörőcsapat, /bárhidai gyuláné pedagógus irányításával/, amely értékes régészeti tárgyakat, a kemenes kápolnai /vas megye/ 4945-ös mező imre uttörőcsapat /esztergályos jeno iskolavezető irányításával/, amely xix. századi könyvritkaságokat, mezőgazdasági és borászati eszközöket, írásos emlékeket, ipari eszközöket gyűjtött. a második díjat nem adták ki. harmadik díjat nyert a szakolyi /szabolcs-szatmár megye/ 2906-os ságvári endre uttörőcsapat és a budapesti 5492-es kupper béla uttörőcsapat. többen jutalomban, illetve dicséretben részesültek.

a díjakat, jutalmakat a budapesti nyerteseknek csütörtökön adták át az uttörő szövetség budapesti elnökségén, a vidékieket a következő napokban adják át.

/folyt.köv./

-45-

1728

bb 69. /a muzemi... 1. folyt./-szb

az uttörőcsapatok - pedagógusok irányításával - folytatják a muzeumi értékek felderítését. régészeti- és településtörténeti anyagok, használati és díszítő eszközök, szerszámok, épületdíszek, régi és újkorai bibliográfiai, nyomdai érdekességek, munkásmozgalmi röplapok, plakátok, népművészeti használati eszközök, régi tanszerek, szemléltetőeszközök után kutatnak. /mti/

-. -

bb 70. a kereskedelmi kamara brit tagozatának közgyűlése

sl /s szb la

1974. október 24.

a magyar kereskedelmi kamara brit tagozata csütörtökön közgyűlést tartott, melyen résztvett kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, w.f. nicholas, a londoni kereskedelmi- és iparkamara igazgatója, valamint j. warburton, a birminghami kereskedelmi- és iparkamara igazgatóhelyettese.

gemes jános, akit a tagozat újból megválasztott elnökévé, beszámolt a tagozat tevékenységéről és munkatervéről. w.f. nicholas az angol gazdasági helyzetről adott ismertetést, dr. sattler tamás, a magyar kereskedelmi kamara állandó londoni kiküldötte áttekintést adott öt évi munkája főbb vonásairól. a közgyűlésen megjelent john wilson, az egyesült királyság magyarországi nagykövete is. /mti/

-. -

bb 71. huszár istván jugoszláv vizügyi vezetőket fogadott

sl/mné szb la

1974. október 24.

huszár istván miniszterelnökhelyettes csütörtökön fogadta a magyar-jugoszláv vizsgálódási bizottság 19. ülészakán hazánkban tartózkodó tome kuzmanovicskit, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság vizügyi szolgálatának vezetőjét és dr. joszip zmaicsot, a horvát szocialista köztársaság vizügyi szolgálatának vezetőjét és baráti eszmecserét folytatott velük a két ország vizügyi kapcsolatairól. a találkozón jelen volt dégen imre államtitkár, az országos vizügyi hivatal elnöke és dr. ziga vodusek jugoszlávia magyarországi nagykövete. /mti/

-. -

17.25/szb

-46-

bb 72. kitüntetések a zeneművészek szövetségének jubileuma alkalmából

gk/ny zs la

1974 október 24

a magyar zeneművészek szövetsége megalakulásának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön a kulturális minisztériumban kitüntetésekkel adták át. a népköztársaság elnöki tanács szavai nándornénak, a szövetség főtitkárhelyettesének eredményes munkássága elismeréseként a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a zeneművészek szövetségének több munkatársa a munka érdemrend ezüst fokozata, illetve a szocialista kulturáért kitüntetésekkel kapta. a kitüntetésekkel dr. molnár ferenc kulturális államtitkár adta át. /mti/

-. -

bb 73. fogadás a gorkij színház tiszteletére - a leningrádi művészek megismétlik a ,, tóték,, előadását

gk/ny zs la

1974 október 24

csütörtökön a fészek művészklubban dr. orbán lászló kulturális miniszter fogadást adott a budapesti művészeti hetek alkalmából hazánkban vendégszereplő leningrádi akadémiai gorkij színház együttese tiszteletére. a miniszter meleg szavakkal köszöntötte v.a. vakulenko igazgatót, g.a. tovsztonogov főrendezőt és a színház művészeit.

a fogadáson megjelent marjai józsef külügyi és dr. molnár ferenc kulturális államtitkár, demeter sándor, a kki elnökhelyettese, farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, valamint társadalmi és művészeti életünk számos más vezető személyisége. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete is.:

x x x

a leningrádi akadémiai gorkij színház - a nagy sikerre való tekintettel - október 28-án, hétfőn este 7 órakor a fővárosi operettszínházban megismétli örkény istván ,, tóték,, című tragikomédiáját. /mti/

-. -

17.30/ny

-47-

lyuc

bb 74. „ az ensz és a világhelyzet,, - szarka károly külügyminiszterhelyettes előadása a magyar ensz társaságban

t tf/tm/ny zs la

1974 október 24.

október 24. az ensz napja; 29 évvel ezelőtt, 1945-ben ezen a napon lépett hatályba az egyesült nemzetek szervezetének alapokmánya. az évforduló alkalmából a magyar ensz társaság intéző bizottsága csütörtökön - a belgrád rakparti népfrent-székházban ünnepi ülést rendezett.

az ensz és a világhelyzet címmel szarka károly külügyminiszter tartott előadást. szólt a világszervezet létrejöttének történelmi körülményeiről, majd elemezte a nemzetközi helyzetben végbement pozitív változásokat, az erőviszonyoknak a szocialista országok javára történő eltolódását, a gyarmati felszabadító mozgalmak sikereit, amelyek éreztették-éreztetik hatásukat az ensz tevékenységében is.

helyettes

szarka károly hangsúlyozta, hogy a nemzetközi helyzetben megmutatkozó pozitív változásoknak megfelelően hasonló változások tapasztalhatók az ensz tevékenységében is. az ensz közgyűlés most folyó 29. ülészakának a közelmúltban befejeződött általános vitája, valamint az ülészak eddigi menete nemcsak tükrözi a nemzetközi helyzet alapjában véve kedvező alakulását, a békés egymás mellett élés gyakorlatának térhódítását, hanem hozzájárulást is jelent az enyhülési folyamat erősítéséhez. az ensz ugyanis jelentős segítséget nyújthat a nemzetközi kapcsolatok rendezéséhez, javításához, a meglévő konfliktusok megoldásának előmozdításához.

közi

előadása végén szarka károly kiemelte: a magyar népköztársaság a szocialista közösség országaival, a világ összes haladó országával együtt a jövőben is azon kíván fáradozni, hogy minden rendelkezésére álló erővel előmozdítsa az egyesült nemzetek alapokmányában megfogalmazott egyetemes célok elérését, a társadalmi haladást, a nemzetközi békét és biztonságot szolgáló célok és elvek megvalósítását.

ezután dr. simai mihály, a magyar ensz társaság főtitkára beszámolt az ensz társaságok világszövetsége / wfuna/ iv. regionális konferenciájáról.

/folyt köv/

-48-

18.00/ny

1805

bb 74. / az ensz.....folyt/ny

a tanácskozást október elején rendezték meg bukarestben az európai országok ensz társaságának részvételével. az eszmecsere legfontosabb eredménye, hogy a résztvevők egyetértettek: az európai biztonsági és együttműködési konferenciát minél előbb és a legmagasabb szinten kell befejezni. a ciprusi helyzet kapcsán a regionális konferencia valamennyi résztvevője egyetértett abban, hogy biztosítani kell ciprus területi integritását és függetlenségét, tehát mindenfajta rendezés alapvető feltétele ciprus önálló államisága. egyetértés alakult ki abban is, hogy biztosítani kell a cipruson élő két nemzetiségi csoport, a görögök és a törökök teljes egyenjoguságát. fontos témája volt a bukaresti tanácskozásnak az is, hogy az európai országok az eddiginél lényegesen nagyobb és hatékonyabb segítséget nyújthassanak a fejlődő országok gondjainak enyhítéséhez, s ez - más szempontból - azt jelenti, hogy az ugynevezett harmadik világ országai is érdekeltek európa békéjének és biztonságának megteremtésében. dr. simai mihály aláhuzta, hogy a regionális konferencia eredményes tanácskozás volt, az enyhülés szelleme, a két rendszer békés egymás mellett élésére való törekvés hatotta át. a konferencia után ugyancsak bukarestben végrehajtó bizottsági ülést tartott az ensz társaságok világszövetsége, s itt olyan döntés született, hogy a wfuna 25., jubileumi közgyűlését 1975. szeptemberében moszkvában tartják meg./mti/

-.-

bb 75. elvonulóban az eszóna

i sz/mné/ny sl la

1974 október 24

a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint fokozatosan elvonul a kárpát-medence fölött elhelyezkedő óceáni eredetű eszóna, amely napokon át rendkívül csapadékos időjárást okozott. ezek a léghullámok most a tőlünk északabbra és keletebbre fekvő területeket árasztják el. csütörtökön hazánkban már jóval kevesebb csapadék hullott mint korábban. már csak szórványos eszózéseket jelentettek elsősorban győr, pápa, budapest, pécs, szeged és szolnok vidékéről. a hőmérsékletek továbbra sem érték el az októberben ilyenkor szokásos átlagot, 1-2 fokkal alatta maradtak - szentgotthárdon például 6 fokot mértek, s csak néhány helyen volt 10 fok körüli a hőmérséklet.

/folyt köv/
18.05/ny

-49-

1810

bb 75. / elvonulóban...folyt/ny

az esős óceáni léghullámok hatására észak-európában és a szovjetunió európai területein, elsősorban a balti-tenger vidékén erősen csapadékos az időjárás. ugyanakkor a földközi-tenger környékén kellemes, őszi az idő. összességében kontinensünk időjárása továbbra is változékony és a nappali felmelegedés általában még mindig néhány fokkal az átlag alatt van, a felmelegedéshez európa-szerte jónéhány órás napsütésre lenne szükség.

a meteorológiai előrejelzések némi reményt adnak a fokozatos időjárás javulásra hazánkban. a következő napokban fel-fel-szakadozik majd a felhőzet, s bár helyenkénti záporokra, futó esőkre, esetleg havasóra továbbra is számítani kell, kiterjedt és tartós eszések nem várhatók sehol az országban. ugyanakkor a különböző irányú szél megerősödik majd és hűvös marad az idő. hajnalban néhány fokkal 0 fok fölött lesz a hőmérséklet, a legmagasabb nappali hőmérséklet 10 fok körül várható./mti/

--

bb 77. a nők Lapja jubiláló szerkesztőségének köszöntése

mm/ny zs la

1974 október 24

a magyar nők országos tanácsának elnöksége csütörtökön a nők Lapja megalapításának és megindulásának 25. évfordulója alkalmából baráti találkozóon látta vendégül a Lap régi és új munkatársait, szerkesztőit, a nyomdászokat és a hírlapkiadó vállalat vezetőit. az ünnepségen megjelent grósz károly, az mszmp kb osztályvezetője, és baranyai tibor, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese. a vendégeket erdei lászlóné, a mnot elnöke köszöntötte, s átadta a mnot elnöksége ajándékát a nők Lapja szerkesztőségi kollektívájának./mti/

--

bb 80. kitüntetés

pá/ny zs la

1974 október 24

a népköztársaság elnöki tanácsa nemes györgy írónak, ujságírónak, az élet és irodalom nyugállományba vonult főszerkesztőjének, eredményes ujságírói és szerkesztői munkássága elismeréséül, a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetés dr. orbán lászló kulturális miniszter csütörtökön adta át a minisztériumban. az átadásnál jelen volt dr. kornidesz mihály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője./mti/

--
-50-

18.10/ny

18³⁰

bb 68. ovh-jelentés

gg/ny la

1974 október 24

a csütörtök estét megelőző 24 órában csak kisebb mennyiségű csapadék hullott a megáradt folyók vízgyűjtő területére.

a tarna és a zagyva, valamint a sajó és a hernád felső szakasza apad. a bodrog vízállása felsőbereckinél 705 centiméter, amely 40 centiméterrel meghaladja a korábbi legmagasabb vízállást. a mellékfolyókon érkező víz hatására lassan árad a tiszsa tokaj és tiszafüred közötti szakasza.

csütörtökön 13 folyó mentén, összesen mintegy 1400 kilométeres hosszúságu védvonalon tartottak árvízvédelmi készültséget. ebből 360 kilométernyi szakaszon harmadfoku a készültség.

a tartósan magas vízállás miatt a bodrog védtöltései mentén vonták össze a legnagyobb erőket. a sajón a védelmi munkálatok tovább folynak és a lakott területek védelmére, valamint miskolc térségére összpontosulnak.

a rendkívüli csapadék hatására az ország síkvidéki területein belvizi elöntések is keletkeztek. az elöntött terület kiterjedése jelenleg 50.000 hektár. a nagy teljesítményű szivattyúegységek másodpercenként 200 köbméter belvizet emelnek a befogadó folyókba.

csütörtökön csaknem 10.000 fő vett részt az ár-és belvív védekezésben. hétszáz szállítójármű, 45 vízijármű és 125 építőipari gép segítette a munkát.

a biztonsági okokból kitelepített lakosság jelentős részének, mintegy 5000 főnek a visszaköltöztetése az elmúlt éjszaka befejeződött.

a sajón levonuló olajszenyeződés csütörtökön elérte a tiszát. a vízügyi igazgatóságok vízvédelmi osztagai abádszalók térségében megkezdték az olajszenyezés elhárítását./mti/

--

bb 79. elhunyt lengyel menyhért

pá/ny zs la

1974 október 24

lengyel menyhért író, a nyugat első nemzedékének képviselője - röviddel hazatelepülése után - 1974. október 23-án, 94. éves korában budapesten elhunyt. temetéséről a magyar pen club és a magyar írók szövetsége gondoskodik.

x x x

/folyt. köv./

-51-

18.30/ny

18³⁰

:bb 78. országos szociográfiai konferencia kecskeméten

vid/fm/ny La

1974 október 24

a magyar írók szövetsége, a forrás szerkesztő bizottsága és a bács-kiskun megyei tanács rendezésében csütörtökön kétnapos országos szociográfiai konferencia kezdődött kecskeméten. a tanácskozássra mintegy hatvan író-szociográfus érkezett a városba. részt vett a konferencián katanics sándor, a megyei pártbizottság titkára és dr. major imre, a megyei tanács elnökhelyettese is.

a megyei pártbizottság és a megyei tanács nevében dr. major imre, az írószövetség képviselőjében simon istván kossuth-díjas költő köszöntötte az írókat. a konferencia témája a „magyarország felfedezése”, című könyvsorozat értékelése, a szociográfiai műfaj szerepének, helyzetének meghatározása. huszár tibor filozófus vitaindító előadásában részletesen elemezte a szociológia és a szociográfia kialakulását, történelmi szerepét a különböző társadalmi rendszerekben. hangsúlyozta, hogy a szociológia - valóságfeltáró funkciójával - elősegíti a szocialista társadalom fejlődését. e műfaj nem szűkülhet le a paraszti életformák vizsgálatára, hanem a társadalom valamennyi rétegével foglalkoznia kell. ilyen értelemben még sok munka vár a szociográfusokra. elmondta, hogy az eddig megjelent 11 szociográfiai kötet kellően bizonyítja: szükség van a könyvsorozatra. ezt követően korreferátumok hangzottak el, majd vitára került sor.

a konferencia színhelyén könyvkiállítás nyílt, amely valamennyi jelentős hazai szociográfiai művet bemutat. az írók délután a technika házában és a kecskeméti katona józsef könyvesboltban műveiket dedikálták./mti/

-.-

bb 79. / elhunyt lengyel menyhértfolyt/ny

pályafutását budapesten újságíróként kezdte, majd kassán volt újságíró. később - miután a nagy fejedelem című drámáját 1907-ben budapesten sikerrel adta elő a thália társaság - a fővárosba költözött, s a drámairásnak szentelte idejét. alaposan megismerte a színpadtechnika hatásos eszközeit, elsajátította a drámairás mesterségének legrejtettebb titkait. tehetsége, irásművészete a nyugat első nemzedékének tagjai közé sorolta.

/folyt köv/
18.40/ny

-52-

18.50

bb 79. / elhunyt2.folyt/ny

az első világháború idején svájcban élt, s az ez alatt írt cikkeit bátor háboruellenes hang jellemezte. hazatérését követően, 1929-ben a belvárosi színház igazgatója lett. számos színművét nagy sikerrel adták elő a fővárosi színházak, s két évtizeden át a magyar drámairás egyik legkedveltebb alakja volt. ő írta egyebek között bartók béla a csodálatos mandarin című táncjátékának történetét. a harmincas évek elején londonban telepedett le, s onnan küldte cikkeit a pesti naplókba. 1937-ben az usa-ba költözött, ahol rövid idő alatt hollywood népszerű forgatókönyv írójává vált. az utóbbi években olaszországban élt, és ott látott hozzá emlékiratainak megírásához. 1963-ban munkásságáért róma városának nagydíjával tüntették ki. a közelmúltban hazatért magyarországra.

műveit számos nyelvre -igy angolra, franciára, németre, olaszra, oroszra és törökre is lefordították./mti/

-.-

bb 81. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ny La

1974 október 24

38. szőlőszüret
39. belkereskedelmi fiatalok fóruma
40. vasas képzőművészek kiállítása
41. a veszprém megyei tanács ülése
42. interjú a szingapuri külügyminiszterrel
43. közös közlemény a szingapuri külügyminiszter látogatásáról
44. hitelakció
45. négy vasútvonalon megindult a forgalom
46. javult a fővárosi telefonhelyzet
47. az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése
48. orvos és gyógyszerésznapiok
49. hódgép
50. brnoi operaénekesek
51. jancsó andrienne előadástje
52. omlás istván-aknán
53. kitüntetést alapított a miskolci városi tanács
54. megkezdték az árvízkarok helyreállítását Visontán
55. aerofila 74
56. rendkívüli járatok a temetői forgalomban
57. az ikarus fiataljai nyerték a szakmai versenyt
58. optikai tanácskozás
59. csabai kálmán kiállítása

/folyt köv/
18.50/ny

-53-

18.50

bb 81. / a belföldi ...folyt/ny

60. fock jenő fogadta a norvég miniszterelnököt
61. megkezdődtek a magyar-norvég tárgyalások
62. angol festőművész kiállítása
63. sajtótájékoztató az árvízi-belvízi helyzetről
64. dr. lászló andor hazaérkezett
65. kgst tanácskozás budapesten
66. ankét az ifjúság lakáshelyzetéről
67. svéd külügyi államtitkár budapesten
68. ovh-jelentés
69. muzeumi uttörőpályázat
70. a kereskedelmi kamara brit tagozatának közgyűlése
71. huszár istván jugoszláv vízügyi vezetőket fogadott
72. kitüntetések
73. fogadás a gorkij színház tiszteletére
74. magyar ensz társaság
75. elvonulóban az esőzóna
76. a minisztertanács ülése
77. a nők lapja köszöntése
78. szociográfiai konferencia
79. elhunyt lengyel menyhért
80. kitüntetés
81. hirjegyzék /mti/

--

bb 85. időjárásjelentés

pá/ny la

1974 október 24

a meteorológiai intézet jelenti október 24-én csütörtökön este:

csak elszórtan esők

várható időjárás péntek estig: nyugat felől időnként felhősödés, elszórtan futóesőkkel, a magasabb hegyeken átfutó havazással, havasesővel. a hajnali és a reggeli órákban néhány helyen erős párasodás, köd. megélnkülő, napközben főként a dunántúlon megerősödő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8-13 fok között./mti/

19.00/ny

--
-54-

1970

bb 82. ülést tartott a kisz lányok-fiatalasszonyok tanácsa

i ro/gg/ny zs la

1974 október 24

csütörtökön az ifjúsági szövetség székházában ülést tartott a kisz kb lányok-fiatalasszonyok tanácsa. az ülésén - amelyen részt vettek a szot, a mnot, a tot és a hnf képviselői is - szemethy lászlónénak, a tanács főtitkárának előterjesztése alapján megtárgyalták és értékelték a kisz kb négy évvel ezelőtti a nőpolitikai munkára vonatkozó határozatának végrehajtását.

az elmúlt időszakban végzett munka jó kezdet állapították meg. a továbblépés érdekében azonban a kisz-nek - ezirányú tevékenységében - jobban együtt kell működnie a politikai és tömegszervezetekkel. javasolták az ülésen, hogy a hazafias népfronttal együtt minél több lakótelepen alakítsák meg a családok, illetve a kismamák klubját, amelyeknek programjáról közösen gondoskodnának. feladatként jelölték meg a gyermekgondozási segélyen otthonlevő anyákkal való kapcsolattartást, szakképzésük, továbbképzésük segítését. a közeljövőben módszertani és segédanyagok kiadását tervezik, amely a kisz alapszervezeteknek nyújt majd segítséget a nőpolitikai munka napi feladatainak elvégzéséhez.

a tanács ülésén ajánlást fogadtak el, amely a gyermekgondozási segélyen levő anyák kisz-munkájának értékeléséhez ad irányelveket. az irányelv javasolja, hogy az otthon töltött idő alatti önképzést, vagy például a lakótelepi közösség érdekében végzett társadalmi munkát tekintsék kisz munkának az alapszervezetek./mti/

--

bb 83. bemutató a thália színházban

t nn/s/ny zs la

1974 október 24

a budapesti művészeti hetek alkalmából csütörtökön a thália színház bemutatta lengyel fantázia című kétrészes színpadi játékát, amelyet mickiewicz, slowacki és krasinski drámáiból, költeményeiből kazimir károly állított színpadra. a főbb szerepekben kozák andrást, drahotá andreát, bitskey tibort és harsányi gábort láthatta a közönség./mti/

19.15/ny

--
-55-

1970

bb 84. bemutató a győri kisleány színházban - a címszerepben főnny mártá

vid/ká/gné/ny fm la

1974 október 24

a dulszka asszony erkölce című tragikomédiát mutatta be csütörtökön este győrt a kisleány színház társulata, főnny mártá érdekes művésszel a címszerepben. a fővárosi operettszínház kitűnő művésznője örömmel tett eleget a győri meghívásnak.

- szívesen vállaltam az új szerepet - mondta a bemutató előtt. bár dulszka asszony nem megnyerő figura, hanem inkább álszent és képmutató, remélem, a győri közönség ebben a negatív szerepben is szeretettel fogad majd.

a darabot vas károly rendezte. a darab többi szereplője sós lászló, jászai lászló, gerentsér juliska, szücs ildikó, herendi mária, kollár livia, losonczy ariel és kiss bazsa./mti/

-.-

bb 86. október 25: a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának első évfordulója

i tf/s/ny zs la

1974 október 24

egy évvel ezelőtt, 1973 október 25-én ült össze moszkvában a békeszerető erők világkongresszusa. e nagyszabású találkozó - mint emlékeztető - a társadalmi mozgalmak történetében a legszélesebb fórum volt: 143 országból 3300 küldött tanácskozott, akik 1100 nemzeti pártot, mozgalmat, illetve 120 nemzetközi szervezetet és 9 ENSZ-bizottságot képviseltek. a plénumon ahol elhangzott L.I. Brezsnyev, az SZKP központi bizottsága főtitkárának világpolitikai jelentőségű beszéde is, összesen csaknem 60, a különböző bizottságokban pedig több mint 1300 felszólalás hangzott el, többszáz felszólalást írásban nyújtottak át.

mint az országos béketanács illetékesei az mti-nak adott nyilatkozatukban hangsúlyozták: egy esztendő távlatából, az eltelt viszonylag rövid idő tapasztalatai alapján joggal mondhatjuk, hogy a kongresszus elérte célját; nevezetesen azt, hogy a nemzetközi helyzet változásait és a nemzetközi békemozgalom helyzetét figyelembevéve mozgósítsa és összekapcsolja mindazokat az erőket, amelyek készek cselekedni a békéért, a nemzetközi biztonságért és leszerelésért, a nemzeti függetlenségért és az együttműködésért.

/folyt köv/
19.30/ny

-56-

1980

bb 86. / október 25 ...folyt/ny

a világkongresszus légkörének fontos jellemzője volt - és ez már szintén sokat gyümölcsözőt egy év alatt - hogy a legkülönbözőbb politikai áramlatok képviselői azt keresték, ami őket összekapcsolja, és amiben megvalósítható az együttműködés. ezen a bázison született meg a nemzetközi összekötő bizottság: a további együttműködés fenntartása, a békemozgalom eredményének, tapasztalatainak népszerűsítése céljából. ebben az 59 tagú testületben a magyar békemozgalom képviselői is ott vannak.

x x x

az évforduló alkalmából az országos béketanács elnöksége és a békeszerető erők moszkvai világkongresszusán részt vett magyar küldöttség táviratban köszöntötte a világkongresszusi nemzetközi összekötő bizottságot.

a békeszerető magyar nép - hangsúlyozza a távirat - cselekvően támogatta és támogatja a békeerők moszkvai világtalálkozójának a világ népeihez intézett felhívását. forrón üdvözljük azokat az eredményeket, amelyek a nemzetközi feszültség enyhülésében, a függetlenségért, a haladásért folyó küzdelemben születtek a világkongresszus óta, annak platformja szellemében. mind ebben nagy szerepe van a szervezett béke-világmozgalomnak, a békeerőknek, amelyek a párbeszéd, az együttműködés és a közös cselekvés jegyében szüntelenül gyarapítják a béke építőinek és védelmezőinek táborát. a békeszerető magyar nép és békemozgalma - a szocialista országok közösségének tagjaként - a jövőben is állhatatosan küzd a nemzetközi feszültség enyhülési folyamatának visszafordíthatatlanná tételéért, a világkongresszuson kitűzött célok valóra váltásáért./mti/

-.-

bb 87. a budapesti gyermekszínház

i szö/s/ny la

1974 október 24

a közelmúltban tűzte műsorára a „pro urbe” című dzsessz-musicalt, amely a vízművek dolgozóinak ellenállási harcát idézi. a színház pártbizottsága, vezetői és művészei csütörtökön megkosztázták a hazánk felszabadításáért elesett vízműdolgozók emléktábláját.

a csütörtök esti előadás nézőterét teljes számban a fővárosi vízművek dolgozói foglalták el, és hosszantartó tapssal jutalmazták a nagy sikerű - róluk és a felszabadulási harc hőseiről - szóló produkciót./mti/

19.40/ny

-57-

1980

bb 88. fogadás a román nagykövetségen

t ro/pá/ny la

1974 október 24

a román hadsereg napja alkalmából ioan puscas ezredes, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja csütörtökön koktélt adott a nagykövetségen. megjelent czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint a magyar néphadsereg parancsnoki karának és a társ-fegyveres testületeknek a képviselői. ott volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság nagykövete, valamint a hazánkban akkreditált diplomáciai képviselők számos katonai és légügyi attaséja./mti/

--

bb 89. diszvacsonya az országban

t tf/gg/ny zs la

1974 október 24

fock jenő, a minisztertanács elnöke és felesége csütörtök este diszvacsonyat adott trygve bratteli, a norvég királyság miniszterelnöke és felesége tiszteletére az országban vadászteremben.

részt vet a vacsonyan huszár istván miniszterelnökhelyettes, puja frigyos külügyminiszter, dr. szekér gyula nehézipari miniszter, dr. orbán lászló kulturális miniszter, dr. rödőnyi károly közlekedés-és postaügyi miniszter, szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. erdey-gruz tiberius, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, nagy jános külügyminiszter-helyettes és lugossy jenő, a magyar népköztársaság oslói nagykövete. résztvett a vacsonyan ingvald ulveseth iparügyi miniszter, tor stokke budapesti norvég nagykövet és a norvég küldöttség többi tagja is.

/ folyt köv/.

20.15/szb

-58-

2020

bb 89. / diszvacsonyafolyt/ny

a vacsonyan fock jenő és trygve bratteli pohárköszöntőt mondott./mti/

--

bb 90. breitner jános szerzői estje

t nn/s/ny zs la

1974 október 24

breitner jános zeneszerző estjét rendezte meg csütörtökön a fészkek művész klub igazgatósága, a komponista 40 éves jubileuma alkalmából. breitner jános legnépszerűbb dalait, táncdalait, szonzeit csakányi lászló, harangozó teréz, sárosi katalin, vámosi jános és záray mártia tolmácsolta./mti/

--

kbb 91. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

ny la

1974 október 24

- 82. kisz lányok- fiatalasszonyok tanácsa
- 83. bemutató a tháliában
- 84. bemutató győrben
- 85. időjárásjelentés
- 85. a békeerők konferenciájának évfordulóján
- 87. gyermekszínház
- 88. román fogadás
- 89. diszvacsonya
- 90. breitner jános szerzői estje
- 91. híregyzék/mti/

--

-59-

21.05/ny

v é g e .

210

készült: az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
főigazgató: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet.

--